

TURAI HÍRLAP

XXI. évfolyam 5. szám

2012 JÚNIUS

BELTERÜLETI CSAPADÉKVÍZ-ELVEZETÉS

Fotó: Tóth Anita

A „Belterületi csapadékvíz-elvezetés” című pályázatunkkal 2011-ben 90%-os támogatás-intenzitás mellett jutottunk forráshoz. A fejlesztés által érintett terület a legproblémásabb pontokra koncentrál, ezért nem egy egybefüggő területet jelent, hanem két tömbhöz kapcsolódik. A munkálatok jelenleg a Tabán út és Köztársaság úti területeken folynak.

**Teleki Blanka díjjal jutalmazták Gólya Istvánnét,
a Kastélykerti Óvoda vezetőjét!**

4

Interjú Szendrei Ferencsel,
városunk polgármesterével

11

Újabb felújítási munkálatok
a kastélyban

14

Turaiak a nagyvilágban
Túl az óperencián - 2. rész

9

a Hevesy György Általános
Iskola hírei

12

A Turai Komédiások bemutatták

16

Eb az emberért, ember az ebért!

10

"Ez egy Teleki Blanka díjas óvoda!"
Interjú Gólya Istvánnéval

13

Rendezvények a Kihívás napján

20

Sport hírek - NBIII. és Gyerekfoci

Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

A Képviselő-testület 2012. május 30-án 16:00 órakor tartott munkaterv szerinti ülést.

Tura Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 70/2012.(V. 30.) határozatával elfogadta a meghívóban szereplő napirendek megtárgyalását.

71/2012.(V. 30.) határozattal elfogadta a lejárt határidejű önkormányzati határozatok végrehajtásáról szóló jelentést.

72/2012.(V. 30.) határozattal a testület a Központi Orvosi Ügyelet 2011. évben végzett tevékenységéről szóló beszámolót elfogadta. A Képviselő-testület köszönetét fejezte ki az ügyeletben dolgozók munkájáért.

73/2012.(V. 30.) határozatával a Tura Biztonságáért 2002 Polgárőr Egyesület 2011. évi tevékenységéről szóló tájékoztatót elfogadta, köszönetét fejezte ki a Polgárőrségnek munkájáért.

Az Önkormányzat a 17/2012.(V. 31.) rendeletével módosította az útépitési hozzájárulásról szóló 8/2008.(IV.30.) rendeletét. A testület a lakosság növekvő anyagi terhei okán tartotta indokoltnak a részletfizetéshez való hozzájárulás lehetőségének bővítését. A módosítás szerint „a hozzájárulás megfizetésére, kérelemre a polgármester legfeljebb 24 havi és - az utolsó részlet kivételével - legalább 4.100,- Ft/hó összegű kamatmentes részletfizetést engedélyezhet, amennyiben kérelmező – a tulajdoni hányada arányában – húszezer forintot meghaladó összegű hozzájárulás megfizetésére köteles és

a) családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének három és félszeresét, vagy

b) egyedülálló és havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének négyszeresét vagy

c) egyedül élő és havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének ötszörösét”

A módosítás a rendelet mellékletét, az útépitéssel érintett utak jegyzékét egészítette ki: *Iskola utca, Gábor Áron utca, Bocskai utca, Gyóni Géza utca, Vörösmarty utca, Jókai utca, Holló Köz, Délibáb utca.*

(Az öregségi nyugdíj legkisebb összege jelenleg: 28.500,- Ft)

A 18/2012.(V. 31.) rendelet az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2011.(III.31.) rendeletét módosította. A módosítás oka a Polgármesteri Hivatal költségvetésének végrehajtására szolgáló számlaszámának változása volt.

A Képviselő-testület a 19/2012.(V. 31.) rendeletével az egyes önkormányzati rendeletekben meghatározott szabálysértési rendelkezések hatályon kívül helyezéséről döntött. A módosítást az indokolta, hogy 2012. április 15-én hatályba lépett új szabálysértési törvény: a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 254. § (2) bekezdése szerint "Az önkormányzatok 2012. május 31-ig kötelesek hatályon kívül helyezni az önkormányzati rendeletekben meghatározott szabálysértési rendelkezéseket."

A testület a 20/2012.(V. 31.) rendeletével a talajterhelési díjjal kapcsolatos adatszolgáltatási és eljárási szabályokról, valamint a díjfizetési kedvezményekről és mentességekről szóló 25/2004. (XII.15.) rendeletét módosította. A környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény 12. § (3) bekezdése határozza meg a talajterhelési díj mértékét. Ebből következően a helyi rendelet módosítása vált szükségessé annak érdekében, hogy a helyi önkormányzati rendelet ne legyen ellentétes a magasabb szintű törvényi rendelkezéssel.

74/2012.(V. 30.) határozattal Tura Város Önkormányzatának képviselő testülete a KMOP-3.3.1/B-2010-0023 azonosító számú „Belterületi csapadékvíz elvezetése Turán” elnevezésű pályázat kapcsán az (25%-ról 27%-ra emelkedett) ÁFA kompenzációból eredő 100.758 Ft többlet önerőt a 2012. évi költségvetésében a piac vásár többlet bevételeiből biztosítja. A támogatási szerződés szerinti eredeti önerő összege 6.425.889 Ft, az ÁFA változásból eredő önerő összege 6.526.647Ft.

75/2012.(V. 30.) határozattal a Képviselő-testület tudomásul vette a Tura I. számú házi orvosi körzet praxisjogának Dr. Pap Jolán Ida általi megvásárlását. A Képviselő-testület Dr. Pap Jolán Ida személyét elfogadta a I. számú házi orvosi körzet orvosaként és kinyilatkoztatta, hogy a területi ellátási kötelezettség ellátását személyében biztosítottnak látja, egyúttal felhatalmazta a Polgármestert Dr. Pap Jolán Ida házi orvossal a területi ellátási kötelezettségre vonatkozó megállapodás megkötésére.

76/2012.(V. 30.) határozatával Tura Város Önkormányzatának Képviselő-testülete vállalta, hogy az Aszódi Kistérségi Szociális – és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás megállapodása alapján az önkormányzat 2012. évi költségvetéséből biztosítja az Idősek Klubja nappali ellátás szolgáltatás esetében a Hévízgyörki Idősek Klubja esetében, a turai lakosok tekintetében, a normatív támogatással le nem fedett rész saját költségvetéséből történő biztosítását.

21/2012.(V.31.) rendeletével módosította a közterületek használatáról szóló 12/2008.(VI.26.) rendeletét. A rendelet vonatkozó része szerint a Képviselő-testület előzetes hozzájárulásával a polgármester a közterület használat engedélyezését kérelmezőt a közterület-használati díj megfizetése alól abban az esetben mentesítheti, ha kulturális, sportrendezvényre, szabadidős rendezvényre, állami vagy önkormányzati ünnepel kapcsolatos rendezvény megszervezésére - párt kivételével - társadalmi szervezet kérelmezi a díjmentes közterület használatot. A módosítás lehetőséget nyújt arra, hogy a díjmentes közterület használatot a Képviselő-testület magánszemély részére is engedélyezhesse.

77/2012.(V. 30.) határozattal Tura Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a közterületek használatáról szóló 12/2008. (VI.26.) rendelete 10. § (4) bekezdése alapján Szücs Dávid 2194 Tura, Lehel utcai alatti lakos kérelmét támogatta, és hozzájárult a 2012. augusztus 19-én (vasárnap) 15.00-24.00 óráig a Piac téren (Hrsz.: 2377/1) tervezett

TURAKendroll amatőr rock fesztivál kulturális rendezvény díjmentes közterület használatának engedélyezéséhez.

78/2012.(V.30.) határozatával a testület a TURAQUA Kereskedelmi és Szolgáltató Kft-vel kötendő üzletrész-átruházási szerződést elfogadta.

79/2012.(V. 30.) határozatával a Képviselő-testület a Tura Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzattal kötendő együttműködési megállapodást elfogadta.

80/2012.(V. 30.) határozatával a Képviselő-testület a Tura Város Örmény Nemzetiségi Önkormányzattal kötendő együttműködési megállapodást elfogadta.

81/2012.(V. 30.) határozattal az Önkormányzat a 2008. 10. 01-től 2011. 12. 31-ig terjedő hátralék összegéből – szemétszállítási díjat nem fizetők kapcsán 8.402.347 Ft szemétszállítási díj hátralék rendezéséről döntött a Szelektív Hulladékhasznosító és Környezetvédelmi Kft. felé.

Előterjesztések, képviselő-testületi ülés jegyzőkönyve és kivonatai alapján összeállította:
Erdélyiné Imró Ildikó aljegyző

ÜLÉSEZETT AZ ASZÓDI KISTÉRSÉGI TÁRSULÁS

A kistérségi társulás feladata – a közszolgáltatások szervezése mellett – a társult települések összehangolt fejlesztése, közös területfejlesztési programok kialakítása és fejlesztések megvalósítása. A közoktatási és szociális feladatok mellett ellátja a kistérség területének összehangolt fejlesztésére vonatkozó fejlesztési tervek, programok, pályázatok készítését, fejlesztését, megvalósítását, valamint a településfejlesztési tevékenység összehangolását.

A Galga-völgyi kistérségben 38 ezer ember él, a társulás 9 településén – Aszód, Bag, Domony, Galgahévíz, Hévízgyörk, Iklad, Kartal, Tura, Verseg. Az Aszódon megtartott ülésen részt vett Szűcs Lajos, a Pest Megyei Önkormányzat elnöke; hogy személyesen tájékoztassa a települési vezetőit a területfejlesztésben várható változásokról, a megyei önkormányzat elképzeléseiről, a jövőbeni együttműködés lehetséges területeiről. Pest Megye Önkormányzatának elnöke kiemelte, hogy a területfejlesztést érintő egyik legfontosabb változás várhatóan az lesz, hogy a projektalapú finanszírozás helyére programalapú finanszírozás lép, és ez minden eddiginél jobban kiemeli majd az együttműködés jelentőségét, illetve a közös döntések szerepét. Az új rendszerben ugyanis a tervezési folyamat a településeken kezdődik, majd a területrendezéssel kapcsolatos elképzeléseket a kistérségi társulások egyeztetik, közvetítve az összhangba hozott terveket a megyei önkormányzat felé; ezután a megyék szintjén készül el az a koherens terv, amit a megyei önkormányzatok átadnak a Nemzeti Tervhivatalnak. A változás igen jelentős elmozdulást jelent a tekintetben, hogy a fejlesztési programok évekre és részletesen meghatározzák majd a területfejlesztés irányát és részletes tartalmát, szemben a jelenlegi pályázati rendszerrel, amelynek esetlegessége a közösségek és a vállalkozások számára nem szolgált irányítóként, a települések közötti stratégiai partnerséget pedig egy-egy kivételtől eltekintve formálissá tette. „A változás célja, hogy a települések pontos információkkal rendelkezzenek arról, hogy a térségükben, más településeken milyen fejlesztések és beruházások történnek” – mondta dr. Szűcs Lajos, aki külön is hangsúlyozta megyei önkormányzatok jelentőségét a koordinációban, illetve az olyan garanciális megoldásokat, mint például azt, hogy a jövőben az Országgyűlés által elfogadott költségvetés a települési szintekre lebontott beruházásokat és azok forrásait tételesen is tar-

talmazni fogják. A megbeszélésen szó esett arról, hogy a megszűnt Budapesti Agglomerációs Fejlesztési Tanács (BAFT) feladatit átvette a megyei önkormányzat. A BAFT által üzemeltetett Területi Információs Rendszer a megyei önkormányzat által nyújtott szolgáltatások egyike lehet, amennyiben rendeződik a rendszer üzemeltetésének kérdése. Szűcs Lajos beszélt az Európai Unió 2014-ben kezdődő költségvetési ciklusára való felkészülésről, a járási rendszer kialakításáról, Budapest és Pest megye közötti viszonyról, a forrásmegosztással kapcsolatos célokról, a régiók megszüntetéséről. Ahogy Sztán István, a társulás elnöke, Aszód polgármester fogalmazott: a kistérségi polgármesterek célja a megváltozó feladatok után is egy lesz: a Galgavölgyet minél élhetőbbé tenni az itt élők számára.

www.pestmegye.hu

TISZTELT BETEGEINK!

Az utóbbi időszakban megsokszorozódott a 4-5 éve zökkenőmentesen működő Központi Ügyeletre beérkező hívások száma. A napi átlag 9,3 hívás miatt az ügyeletes autó 30 km-es körzetben folyamatosan úton van. A hívások nagy száma miatt előfordulhat, hogy a valóban sürgős ellátásra akár 2 órát is várni kell. Ezen okok miatt kérjük, hogy aki közel van és módjában áll, jöjjön be személyesen az ügyeletre, nappali időszakban a központi telephelyen is található orvos.

A további zökkenőmentes ellátás érdekében kérjük, hogy vegyék figyelembe az 52./2006.-(XII.28.) EüM rendelet mellékletében megszabott sürgős, életveszélyes állapot meghatározását. Ne a háziorvosi rendelés kiváltására használják és csak valóban indokolt esetben hívják az ügyeletet. Életet menthet!

Köszönettel:

Dr. Vészi Zsuzsanna, háziorvos

Fotó: Horváth István

Szendrei Ferencsel beszélgettem...

Tura városában egymást érik a pályázati források segítségével megvalósuló látványos fejlesztések, melyekről lapunk is rendszeresen hírt ad. A tények mögött azonban mindig ott áll egy ember, a település első embere, Szendrei Ferenc polgármester, aki úgy éli meg a változásokat, változtatásokat, hogy közben törekszik, hogy önmaga ugyanaz az ember maradjon, gondolkodását, értékrendjét tekintve. A közszereplő és a magánember ne idegenedjenek el egymástól. Május utolsó napján irodájában az aktualitásokról és a tervekről beszélgettünk.

Tura település továbbra is a melegvíztől várja a kiugrási lehetőséget. Tura részéről a HÉSZ elfogadásával, ill. a földterület vásárlásban való közreműködéssel elvileg elhárult az akadály a Turawell Kft. melegvízes paradicsomtermesztő beruházásának megkezdése előtt. Vagy van valami egyéb teljesíteni valója az önkormányzatnak ezen felül? Egyáltalán milyen fázisban tart a beruházás?

A jelenleg még tartó rendezetlenség nem önkormányzati vállalat, hanem teljesen magánjogi ügylet. Gyakorlatilag most már szinte minden akadály elhárult a beruházás előtt: a régészeti feltárás megtörtént, az aknamentesítés megtörtént, ami viszont akadályozza az előrehaladást, hogy a fejlesztési területbe még két magántelek belenyúl. Két nadrágszíjparcellát – kb. 2000 m² nagyságban – kellene még megvásárolni, de a tulajdon utolsó bejegyzése az 1920-30-as évek re nyúlik vissza, azóta a tulajdonjogot nem rendezték, s az ország különböző pontjain szétszórva élnek az örökösök. Azokat a szükséges adatokat, melyek a turai polgármesteri hivatal birtokában voltak, mind rendelkezésre bocsájtottuk. Nagyon hosszú ideje közjegyzőnél van az ügy, mert az érintett családtagok alapvető dokumentumokat nem tudnak bemutatni, mint pl. halotti anyakönyv. A Kft. megkapta a környezetvédelmi hatóságtól a végső engedélyt, megkapta a tereprendezési engedélyt is, ami 200ezer m³ föld megmozgatását jelenti, és benyújtotta az építési engedélyezési kérelmet. Ha az említett parcellák megvásárlása megtörténik, akkor létrejöhet a telekalakítás és kiadható az építési engedély.

Így hány négyzetméteren folyna végül a melegvízes beruházás? S ebből mekkora terület lenne a beruházó saját tulajdona, ill. mennyi a bérletmény?

Összesen 160ezer m² lenne, tehát 16 ha, effektív üvegház pedig 120ezer m². 10,5 ha lesz a saját tulajdonuk, 5,5 ha az önkormányzattól bérbevett terület.

Iskola és melegvíz ügyek egy ponton találkoznak. Jelenleg mennyire reális a korábban az iskolaudvarra megálmodott cserekiút és a geotermikus energiára épített iskolai fűtésrendszer?

Teljesen reális. A kútúrasi engedélyek megszerzése folyamatban van. Környezeti hatástanulmányt kértek a cégtől hiánypótlásként. Ez időközben elkészült, és beadásra került elbírálás céljából. Az iskolauzemeltetés energetikai megtakarításán túl, mindenképp szeretnék egy 2-3 medencéből álló fürdőt is fűteni majd ezzel a rendszerrel, mely a Hevesy úti iskolaépülettel szomszédos önkormányzati területeken kerülhetne kialakításra 5-6 ha kiterjedésben.

Az iskola működtetésében az állami szerepvállalás mennyire egyértelműen körvonalazott? Mi marad a helyi önkormányzat feladata, ill. mi az, amit polgármesterként – ha küzdelmek árán is – de szeretne megtartani az iskola működésével kapcsolatban, még nehéz finanszírozás mellett is?

Hivatalos értesítés, ún. feladatszabás még nem volt az iskolával kapcsolatban. Alapvetően a híradásokból, sajtóból és egy-egy értekezlet során értesül az önkormányzat is az állam ezirányú szándékának folyamatos alakulásáról. Jelenlegi állás szerint a szakmai vezetés, a pedagógusok munkabére állami kézbe kerül. Az összes dologi kiadás – épületfenntartás, étkeztetés – köznyelven fogalmazva minden, ami nem a tanórával kapcsolatos, marad az önkormányzatnál. Tulajdonváltás vagyongénte nem történik. A kettőséget szeretnénk a legkisebb zökkenővel áthidalni.

A jelenleg folyó csapadékelvezetési pályázati projektről mondana néhány szót, összefoglalva a műszaki tartalom lényeges elemeit?

A kivitelezés része az Erdész utcának a Temető utca és a Szövetség utca közti szakaszán kétoldali árok kiépítése és annak bekötése a Szövetség utcai levezető árokba, ill. a Szövetség utca két oldalának vízlevezető földárkokkal való kiépítése, gépkocsi behajtók kiépítése, ill. azokhoz szükséges kétoldali lezáró fejtendők elhelyezése. Úgy gondolom, a lakosság melegegésére történik. Már az első esőnél kiderült, hogy milyen jó, hogy nem folyik ki az út közepére a víz, ha az árkokban megfelelő módon elszikkasztásra kerül. Vannak olyan árkok, ahol esőzés híján is folyik a víz, mert a földmunkák során forrást találtunk. Ettől a beruházástól azt várom, hogy mintegy 1 méterrel csökkenni fog a talajvíz szintje. Fejlesztési terület ezen felül a Hevesy György út és a Köztársaság út is. Ez utóbbi teljes egészében betonelemekkel kerül kiépítésre, míg a Hevesy útnál az árok újraprofilozása, ezen felül a Radnóti utca sarkánál az átmenő árok újraprofilozása is megtörtént.

A legnagyobb szabású és leglátványosabb fejlesztési részegység a Tabán úti kétoldali vízlevezető árkok megújulása, az esztétikai és balesetvédelmi szempontból is tarthatatlan állapotok felszámolása. Az eddig elnyújtott, betömődött árkok helyett most ugyanazon a nyomvonalon haladva, de mégis más-fajta árokrendszert alakítottunk ki. Ahhoz, hogy a betonelemekkel fedett árkok betöltsék eredeti rendeltetésüket, funkciójukat, azaz, hogy az útról belefolyjon a víz, 10 cm-rel lejjebb kellett vinni az út szintjétől. Így biztosítható a megfelelő lejtés. Emellett pozitívként említeném még meg, hogy az útpadka 1 méterrel szélesedik, könnyebben lehúzódhatnak majd a gépjárművek. A korábbi kiöblösödő árkok helyett most lesz egy kordában tartott rendszer. Ami a kivitelezés során nehézséget okoz, hogy az út szintjéhez igazított árkok nincsenek harmóniában a lakóingatlanokhoz való behajtással. Tehát új behajtókat kell építeni. Jelenleg folyik a legköltséghatékonyabb műszaki megoldás kiválasztása, mely három feltételnek kell, hogy megfeleljen: biztonságos és hatékony vízlevezetés, esztétikus megjelenítés, lakossági elégedettség.

Itt lakossági finanszírozásról vagy az önkormányzattal közös költségviselésről beszélhetünk?

Ezt kizárólag az önkormányzat finanszírozza. Mint ahogy azokat az utólagosan jelentkező megoldandó feladatokat is kiegészítjük a költségvetésből pályázaton felül, minthogy a járda és az árok szintkülönbségéből adódóan képződött függőleges falhoz védőkorlátot helyezünk el a gyalogosok biztonsága érdekében.

Mi határozta meg, hogy bizonyos útszakaszokon földes árok, másutt pedig betonelemekkel kirakott került kialakításra?

Betonelemek oda kerültek, ahol a földes árokhoz nincs elég hely vagy olyan laza szerkezetű a talaj, hogy költséghatékonyan nem választható ez a műszaki megoldás. Egyébként a földes árkokat én jobban szeretem, mert ott nemcsak vízvezetésről, hanem szikkasztásról is beszélhetünk. Tura lapos területen fekszik, így gondoskodni kell arról, hogy gyorsan tűnjön el a víz. Ezért még fenékgátakat is építettünk be, hogy menet közben is tudjon szikkasztani. A földes árkok felületnövelő hatásuknál fogva nagyobb területen párologtatnak, így megnöveli annak a lehetőségét, hogy nagyobb mennyiségű talajvizet odahúzzon. Jó példa volt erre a tavaly nyári árvizes időben a Kossuth Lajos úti árkok kimélyítése, amikor a régi bárói vízvezetési rendszert élesztettük újra állami segítséggel. Látható volt az árkoknál a talajvízszint látványos visszahúzódása. Hónapokon keresztül dübörgött lefelé a víz, lehetett látni, hogy buzgárok jönnek fel.

Mikorra várható a jelenleg jól láthatóan turai vállalkozó, ill. annak turai alkalmazottjai által folyó beruházás befejezése?

Június végére. Valóban kihangsúlyoznám, hogy az összes munkása turai. Itt köszönhető a kormánynak az a lehetőség 2012. január 1-től, hogy 150millió Ft alatt az önkormányzatok lefolytathatnak egyszerűsített közbeszerzést. Így valóban nem a multik nyerhetnek szinte kizárólagosan. A multik eleve minden munkavégzés nélkül 15-20 %-os árrésszel dolgoznak, majd a maradékot szinte éhbérért megversenyeztetik a magyar alvállalkozókkal, majd gyakran ki sem fizetik azokat. Nagyon üdvözlendő ez a változtatás, sőt már sokkal hamarabb kellett volna.

A fejlesztési eredmények mellett olykor akadnak a haladás örömeit beárnyékoló tényezők, jelen esetben gondolok pl. a Szent István úti vas- és szénfém ill. veszélyes hulladékgyűjtőre... Mit tud tenni a ME-FERRO Kft. által folytatott hulladékgyűjtő tevékenység kapcsán az önkormányzat egyrészt a lakosság nyugalma és biztonsága érdekében, másrészt pedig, hogy a 2012-ben újonnan elfogadott HÉSZ szerint teljesülni tudjon a vegyes településszerkezetbe szánt zajkeltő ipari tevékenység mellőzése?

Mivel az önkormányzat fellebbezést nyújtott be a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséghez a ME-FERRO Kft. részére kiadott veszélyes hulladék országos begyűjtési, szállítási engedélye ellen, így az nem tudott jogerőre emelkedni. Az eddigi legfrissebb tájékoztató levél szerint a 2012. február 14-i helyszíni ellenőrzés során a KDV KTVF 15 db ólomakkumulátort talált a telephelyen tartható tárolóban, saválló konténerben elhelyezve. A Kft. engedély nélküli hulladékkezelési tevékenységével megsértette a Hulladékgazdálkodásról szóló törvény 14. §-ában foglaltakat, így a KDV KTVF 1124-12/2012. számú határozatában a

Hgt. 45. § (2) bekezdése alapján a Kft. engedély nélkül végzett hulladékkezelési tevékenységét megtiltotta. Innentől bízunk abban, hogy az elbírálás alatt álló fellebbezésünk a lakossági akciókkal megerősítve célba ér, és tartósan nem lesz folytatható ez a tevékenység.

Egy másik negatív hozadéka a hulladékgyűjtőnek, s ennek részeként szénfém átvevő telepnek: a fémlopások megszorodása. Emellett a közelmúltban is zajlottak látványos akciót mutató folyamatos illegális fakivágások, erdőirtások. Bár a két ügy egyáltalán nem összehasonlítható, abban mégis van azonosság, hogy mindkét esetben a lakosok biztonságérzete, nyugalma forog kockán. Hogyan tudja ezeket kezelni az önkormányzat?

Egyértelműen látszik, hogy a rendőrség erejéhez mérten keményen dolgozik. Egyes bűnöző elemek Turán ismét elszaporodtak, ahogy a börtönből kiengedtek egy-két jómadarat. Megrendelésre lopják a fát. A magánerdők nincsenek biztonságban. Önkormányzatunk lehetőségéhez mérten szeretné azt a döntést meghozni a megfelelő jogi kereteket körüljárva, hogy adott dűlőúton, adott területre csak az tartózkodjon, akinek vagy bérleménye, vagy magántulajdona van ott. Úgy, mint a két világháború között. Szabálysértést kövessen el az, aki úgy cseleng a határban, hogy ott semmi dolga nincs.

Milyen módon történne ennek az ellenőrzése?

Még pontosan nem tudom. De ezt fogjuk fel a lakosság jajiáltásának. Mennek a rendszám nélküli fatolvaj autók, gátlástalanul, munkahely nélkül. Egyes elemek, csoportok az állam és a nemzet nyakán élösködnek. Nincsen törvényi szigor. Most is nyolcvan éves tölgyeket loptak el megrendelésre. Ugyanaz a kör lop, amelyik nem fizet vízdíjat, szennyvízdíjat, szemétdíjat. A TSZ permetező tava körül ellopták a kerítést, a vadak odamentek inni, belecsúsztak és belefulladtak. A víznyerő kutak környéke sincs biztonságban. Azt is az adófizetők pénzéből kell pótolnia az önkormányzatnak, az önkormányzati társulásoknak. A Hősök útján is elloptak csatornafedeleket, másutt tüzcsapok fémszekerényeit ásták ki, mindkét esetben talicskán tolták el. Azok az emberek, akik egyébként is parazitái a nemzetnek, még tovább súlyosbítják a helyzetet. Nem elég, hogy élösködnek a nyakunkon, hanem még lopnak is. A polgárőrséget támogatjuk, a közös ellenőrzést támogatjuk, mezőőrség van éjjel-nappal, de ezekkel az elemekkel szemben fegyvertelenek vagyunk tettenérés esetén is. A képviselő-testülettel szükséges hoznunk egy vonatkozó határozatot, mely eszközként szolgál, hogy keményen lecsapjunk rájuk.

A számos feladat mellett új, kötelező feladatként jelentkezett a polgári védelem, mondana erről néhány szót?

2013. január 1-től jelentős feladatkörrel bővül az önkormányzati kötelező feladatellátás. Többek között a honvédelemmel és a polgári védelemmel is. Az új törvényi szabályozás részletesen taglalja azokat a feladatokat, amelyeket el kell látni. Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósággal illetve megyei kirendeltségével most is folyamatban van az együttműködés előkészítése. Próbálunk visszatérni egy korábban jól működő, fejlett rendszer újraélesztéséhez. Úgy, mint a potenciális veszélyforrások felmérésében, a rendelkezésre álló technikai eszközök mennyiségi és minőségi állapotának felmérésében, polgári védelmi tervek készítésében. Alapesetben, boldog békeidőben a

technikai eszközök karbantartása, számszaki megléte, esetleg újak beszerzése, tervek készítése nyilván az önkormányzat feladata. Ennek a vezetője a település polgármestere. Minősített esetben már külső cégektől, pl. a termelőszövetkezettől kell bevonni eszközöket. Ennek az alapja egy adatbázis, mely tartalmazza a technikai eszköz megnevezését, hadra foghatóságát. A probléma nagyságától függően a lakosságot is be tudjuk vonni.

Egyelőre most a polgármestereket képzik ki, illetve azokat a személyeket, akik az önkormányzatnál ezzel foglalkoznak. Most még az adatok begyűjtése van folyamatban. A veszély akkor is megvan, ha nem veszünk róla tudomást. Itt van például a Galga. Készen kell állnunk olyan helyzetre, mint a 2010-es eset volt. Itt a szennyvíztisztító telep. De hál' Istennek Tura vonatkozásában jelentős veszély- és katasztróforrás nincsen, de a magunk bajaival meg kell birkóznunk. Bár az uralkodó nyugati szélirány hozzánk is hozhatja esetleges ipari katasztrófák szennyezését. A veszély akkor is ott van, ha homokba dugjuk a fejünket. Mindig békeidőben, nyugalmi állapotban kell ezekre a lehetőségekre készülni. Ezt nem riogatósként kell felfogni. A Turai Hírlap hasábjain keresztül igyekszünk majd a lakosság felé is kommunikálni.

Az állam által generált változások közül egy másik terület a víziközmű kft.-k átszervezése. Mit tudhatunk erről Tura vonatkozásában?

2015 év végére fel kell készülni több lépcsőben arra, hogy minimum 150ezer bekötés legyen egy üzemeltetés alatt. Ha a Kommunál Kft. beolvad a Galgamenti Víziközmű Kft.-be, akkor 28ezer bekötéssel rendelkezünk. Tehát társulni kell ahhoz, hogy a cég életképes tudjon maradni. Önálló üzemigazgatóságként fogunk működni oly módon, hogy a DAKÖV-be (Dabasi Víziközmű Kft.) olvadunk be, mely 95ezres bekötésszámmal rendelkezik, de a monori vízmű is csatlakozna hozzá. Így három autonóm üzemigazgatóságról beszélhetünk majd, mely szindikátusi szerződéssel működne egy ügyvezetéssel. Ennek természetesen nyereségesnek kell lenni. Ehhez az Önkormányzat Képviselő-testülete meghozta a megfelelő döntéseket.

Ebből a változásból a fogyasztó mit érezhet majd?

Valószínűleg semmit, sőt remény van ezáltal arra, hogy a költségek csökkennek, és díjat nem kell emelni. Az érintett munkahelyeken elbocsátásoktól nem kell tartani.

Ha már az állami szinteket érintettük, akkor közel egy éve zajlik annak kommunikációja, hogy radikális átszervezés előtt áll a közigazgatás, mely új közigazgatási egységek, a járások létrejöttét is eredményezi és helyben is hoz változásokat a Polgármesteri Hivatal életében. Az előbbi kapcsán ismét versenytárs lehet-e Aszód, vagy legalábbis újra súlypontozza-e az Alsó-Galga menti szerepeket? Továbbá mit tudnak a polgármesteri hivatalok átszervezéséről a Kormányablakok viszonyában, s konkrétan ez hogyan érintheti a turai hivatal működését?

Nem is annyira rivalizálásról, mint inkább a fejlődés két irányáról beszélnek Aszód és Tura vonatkozásában. Tura egy nagy kiterjedésű mezővárosi jellegű településként aposztrofálható. Aszód egy kicsi, koncentrált, csekély külterülettel rendelkező településként jellemezhető. Mi attól nem leszünk kevesebbek, ha Aszódon alakítanak ki ismét járást, bár a jelenlegi állás szerint Gödöllő az esélyesebb. Egykor is működött Aszód is és

Gödöllő is járási székhelyként. Egy biztos: meghagynak a turai polgármesteri hivatalban minden olyan közigazgatási feladatot, ami jelenleg is az ellátási körébe tartozik. Hivatalos értesítés még nincs, de úgy mond a változást az jelentheti, hogy az ügyfelet 2013. január 1-től továbbra is helyben látják el, csak lesz, amit az állam vesz át közülről, mert úgy látja, hogy hatékonyabban tudja végrehajtani. Ami biztos, hogy hivatali hatáskörben marad az építésügy, de valószínűleg állami ellátásban lesz a gyámügy és az okmányiroda, azaz ezekhez a feladatszabásokat az állam irányítja és finanszírozza, de helyben működteti Kormányablakként. Jelenlegi álláspont szerint nagy az esély arra, hogy a rendelkezésre álló munkaerővel tölti fel a feladatellátást, azaz az állam várhatóan átveszi a dolgozókat.

A változások hogyan érintik majd az önkormányzatok támogatási, finanszírozási rendszerét, ill. bevételi lehetőségeit?

Még ezt sem lehet látni tisztán, hiszen összefüggésben lesz a feladatszabással.

2014-től új EU-s pályázati források nyílnak meg. Mi az a három fejlesztési terület, ami Ön szerint prioritást kell, hogy élvezzen a turai önkormányzat életében, és kimondható, hogy a településen élők életminőségét, helyben maradását szolgálja?

A lakossággal, megyei és országos fórumokon is egyeztetve rajzolódna ki, hogy tulajdonképpen mire van szükség, az EU által Magyarországra szánt pénzt milyen területekre írják ki 2014 és 2020 között. Turán nagyon nagy lemaradást pótolva az útjaink túlnyomó többségét járhatóvá tettük. Rangsor nélkül három feladatot, ill. területet emelnék ki, melyek fejlesztése a jövő pályázati lehetőségein túl, nagymértékben függ a paradicsomkertészet mielőbbi beindulásától: sportcsarnok megépítése, a közművelődési élethez méltó szintér biztosítása, megvizsgálva, hogy a jelenlegi művelődési ház felújításában, bővítésében vagy új építésében ésszerű és költséghatékony-e gondolkodni. Végül, de nem utolsósorban az emberek életminőségét, életérzését segítő rekreációs lehetőségek kialakítása, gondolok itt parkokra, játszóterekre, buszmegállókra, stb.

Polgármesterként a nyilvánosság része, hogy mivel azonosul: látványos fejlesztések, önkormányzati vagyon megőrzése, takarékos gazdálkodás, bérben ki nem fejezhető településért végzett áldozatvállalás. Azonban magánemberként is vannak szívügyei, szenvedélye, a családi gazdálkodás, a vadászat, amelyek alkalmanként nem teszik lehetővé egy-egy önkormányzati intézmény eseményén való személyes megjelenését. Hiszen a polgármestert mindig mindenhova várják... Sokszor ott a dilemma, hogy a közéleti eseményeken való megjelenések közé mennyire szorítható be a magánélet...

Van egy álmom saját magammal kapcsolatban is. Akkor tudok polgármesterként is kiteljesedni, ha a saját dolgaim is jól mennek. Így tudok teljes értékű ember lenni. Nekem ehhez szükséges, hogy önmagam maradhassak, s ne mellőzsem azokat a dolgokat, melyeket magánemberként valóban szívügyemnek tekintek. Nem hiszek abban, hogy mindent egy lapra kellene feltenni. Érzelmileg is szükséges a többlábbon állás, hiszen ha úgy tetszik, tulajdonképpen a polgármesterség is az a hivatás, az a munka, amit nem köszön meg igazán senki.

Sok szomorú esetet láttam, amikor egy polgármesteri vagy politikai vezetői székéből kikerülve talajvesztetté vált valaki,

mélységes úr keletkezett az életében, mert mindent elengedett a közéleti szerepkör mellett, ami őt korábban megtartotta. Nekem nélkülözhetetlen a családommal töltött idő, a lehetőség, hogy jókedvvel megihassak egy korsó sört a kocsmában, vagy a magam ritmusa szerint a traktorommal műveljem a földet, gyönyörködhessenek a földjeinken rendben tartott vetésben. Amikor tehát a személyes jelenlétem nem megoldható egy-egy eseményen, igyekszem delegálni magam helyett valakit a testületből.

A figyelem középpontjában lenni, vezetőnek lenni egyúttal lehetőség és eszköz arra is, hogy fontos üzeneteket jutassunk el az emberekhez a nyilvánosság erejével. Általában minden ünnepi szónoklatában szó esik a városban az elmúlt évben végbe ment, ill. aktuálisan folyó fejlesztésekről. De a települést menedzselő, a gyarapodását célzó polgármesterben ott lakozik azonban egy líraibb én is, aki személyes értékrendjét is közvetíteni kívánja. A 2011-es Mindenki karácsonya szabadtéri színpadán felolvasott Benedek Elek vers a szeretetről

szólt, nemcsak újsztendei, hanem örök útravalóul is szolgálva a turaiaknak. Miért éppen ez a vers áll a szívéhez közel?

Igazából ezt a verset Lukács András apát-plébános választotta egyik Újév alkalmával, melyet én örök érvényűnek tartok a mindennapokra. A szeretettől, a megértéstől, az egymáshoz való közeledéstől fontosabb nincs, ez túlnyúlik minden anyagi javakon, hiszen egy pillanat alatt elveszítetünk mindent. Ha szeretet van családon, rokonságon, lakóközösségen, településen belül, akkor mindenünk megvan. A mai világ mégis ezzel ellentétesen halad. Kapkodunk, rohanunk, hajhászunk a pénzt, nem segítünk a másikon. Pedig azok az igazi értékek, ha az egyedül élő idős szomszédnak átviszek egy tányér levest. Az egész ország, az egész világ csak úgy tud felülemelkedni a bajokon, ha újra a versben szereplő értékek vezetnek bennünket. Én már annyira eköré rendezem az életemet, hogy felemelő érzést jelent számomra, ha jótékonykodhatok, segíthetek. Figyelmébe ajánlom mindenkinek Benedek Elek sorait.

S.T.

Benedek Elek: Újsztendei ének

*"Adjon Isten, ami nincsen
Az új esztendőben!"
Igy énekelt Arany János
Rég elmúlt időben.
Adjon Isten, ami nincsen,
Én sem kérek másat
Hogy mi nincsen, nem kell ahhoz
Semmi magyarázat.*

*Minden ember maga tudja,
Mi néki hiányos,
Azért kérte, azt mi nincsen,
A jó Arany János.
Ami megvan, bolond kéri:
Meg a telhetetlen,
Kérjük hát csak, ami nincsen,
Egyezzünk meg ebben.*

*Kevés a "van", sok a "nincsen",
Ma is, miként régen,
De a sok közt, hogy egy nincsen
Rettenő nagy szegény.
Nincs szeretet a szivekben:
Ez a legfőbb "nincsen" -
Szeretetet a szívünkbe:
Ezt adjon az Isten!*

„Referencia intézmények országos hálózatának kialakítása és felkészítése” (TÁMOP-3.1.7-11/1) „Felkészülés a hálózati együttműködésre” (TÁMOP-3.1.7-11/1-2011-0056)

PÁLYÁZATOK

Intézményünk a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében TÁMOP-3.1.7-11/1 kódszámmal meghirdetett „Referencia intézmények országos hálózatának kialakítása és felkészítése” című felhívásra sikeres pályázatot nyújtott be.

A referencia-intézmény egyedi, más intézmények számára is példaértékű, működésében koherens, befogadó, gyermekközpontú pedagógiai gyakorlattal, szervezeti innovációval rendelkező és ezt szolgáltatásaiban publikálni, valamint átadni képes közoktatási intézmény.

A referencia-intézmények pedagógiai kultúrája és eszközrendszere egészében példaszerű, koherenciával bír, azaz tanulmányozható és elemeiben honosítható. Ez a jellegzetességük lehetővé teszi, hogy több, összefüggő, kidolgozott jó gyakorlatot is felkínáljanak, vagyis a sokoldalúság eredendő tulajdonságuk. A horizontális tanulási alkalmakat regionális, térségi, kistérségi, mikrotérségi szinten egyaránt, részint önszerveződő módon, részint az országosan és regionálisan kiépülő hálózatkoordináció segítségével képesek folyamatosan biztosítani.

A referencia-intézmények felkészítésével kialakuló rendszer ösztönzi a pedagógusok változatos intézményközi együttműködését, ezáltal a referencia-intézményi mentorpedagógusok innovációs tapasztalatai hasznosulnak a velük kapcsolatba kerülő partner intézményekben is.

A konstrukció támogatja azt a szakpolitikai célt, hogy értékalapú, a hazai pedagógiai hagyományt a korkívánatokkal és a nemzetközi innováció értékeivel ötvöző országos referencia-intézményi hálózat jöjjön létre.

Nemzeti Fejlesztési Operatív Program
www.nfop.hu
MAGYARORSZÁG

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

PROJEKTNYITÓ SZAKMAI NAP és KISLAGZI

a Többsincs Óvoda
és Bölcsőde
rendezésében
2012 Június 14-én
10:00-tól.

Minden hozzátartozót
és érdeklődőt
szeretettel várunk!

Kislagzi 2011 - Fotó: Horák Mária

Nyakunkon a tanév vége!

Nyakunkon a tanév vége, de fáradtságnak semmi nyoma! Iskolánk tanulói a májusi időszakban is nagyon szép eredményekkel örvendeztettek meg minket! Az alábbiakban álljon itt ezekből egy szép nagy csokornyí:

Május közepén az iskola valamennyi évfolyama tanulmányi kiránduláson vett részt. A harmadikosok élménybeszámolója érzékelteti a kirándulás hangulatát: „Május 18-án reggel tanulmányi kirándulásra indultunk a Mátrába. Első állomásunk a gyöngyösi Mátra Múzeum volt, ahol megismerkedhettek a gyerekek az erdő élővilágával, valamint feleleveníthették a környezet órákon tanult ismereteiket. Ezt követően rövid sétát tettünk a kastély kertjében, körbejártuk a halastavat és megcsodáltuk az aranyhalakat. Ezután kisasútra szálltunk és meg sem álltunk Mátrafüredig. Itt elfogyasztottuk az ebédre csomagolt szendvicseket és kipróbáltuk a játszótér játékeit. Ismét buszra szálltunk. Következő megállónk Kékestető volt. Megnéztük a csodálatos panorámát, sétáltunk kicsit az erdőben, elkészültek az osztályképek. Rövid utazást követően Sástóhoz értünk, ahol vadkacsákat, ebihalakat láttunk, valamint megnéztük a kilátót. Itt lehetett vásárolni apró ajándékokat a családnak. Végül a gyöngyösi állatkertet látogattuk meg. A legérdekesebbek a rókakölykök és a vadmalacok voltak. A legjobb játék pedig az ugrálóvár. Fáradtan, de rengeteg élménnyel gazdagodva érkezünk haza.” – idézi Hadi Szilvia tanító.

Május 10-én, egy nagyon meleg délutánon a kistérségi népdaléneklő versenyen mérték össze a „Galgamente dalospacsirtái” a népdaléneklő-tudásukat. Egy kötelező és egy szabadon választott népdalt kellett bemutatni. A kötelező népdalokat szigorúan jelölték ki a rendezők, s bizony sokat kellett gyakorolni, mert nehéz dalokra esett a választás. Iskolánkat **Lajtos Adél, Bangó Enikő, és Ancsa Rita** képviselte, s nem is akárhogyan, Adél és Enikő is harmadik helyezést ért el! Gratulálunk a lányoknak és felkészítőjüknek, Kis Anita tanárnőnek! A végére a jó hír: a fenti versenyeknek is köszönhetően a **turai Hevesy György Általános Iskola** ebben a tanévben megnyerte a 11 fordulós kistérségi versenysorozatot!!! Gratulálunk minden versenyzőnek és a felkészítő tanároknak!

Az iskola kórusa meghívást kapott a Bartók Béla Művelődési Ház által rendezett **Bárdos Lajos Zenei Hetek** turai rendezvényére, melyen a gyerekek nagyon szépen szerepeltek!

A kistérségi versenysorozat utolsó fordulójában is szépen helyt álltak tanulóink. Május 14-én került megrendezésre az „Óriások és törpék” versenysorozat utolsó két fordulója, melyre egy 5 fős 3-4. osztályos gyerekekből álló csapattal indultunk. A csapat tagjai: **Földes Lilla, Aszalos Andrea, Abért Márton, Tóth-Máté Tamás, Sima Adorján**. Előzetes feladatként a gyerekeknek meg kellett ismerkedniük a növény- és állatvilág legjeivel, ismeriük kellett Magyarország földrajzát és a magyar történelmi személyiségeket, illetve egy kiselőadással kellett készülniük. Csapatunk a növényvilág legkisebb és legnagyobb példányát mutatta be. A mozgásos feladatok nagy ügyességet, pontosságot és koncentrációt igényeltek a gyerekektől. Tanulóink a különböző feladattípusokat kiválóan teljesítették. Mivel a verseny 4 fordulóból állt, ezért a végeredményt az együttes pontszámok alapján határozták meg. Nyolc csapat mérte össze a tudását két ügyességi és két elméleti fordulóban. A gyerekek nagyon sokat és lelkesen készültek a tanító nénikkel. Ezért is volt hatalmas öröm hallani, hogy az első hely a Hevesy György Általános Iskola tanulóit illeti.

Gratulálunk a gyerekeknek, akik az egyes fordulókra felkészültek és sikeresen versenyeztek: **Gólya Ádám, Tóth-Máté Tamás, Földes Lilla, Bangó Enikő, Aszalos Andrea, Tóth Nikolett, Sima Adorján, Szénási Mónika, Abért Márton, Sára Dávid, Tóth Eszter, Sáfrány Anna**.

Köszönjük a tanítók felkészítő munkáját!

ORSZÁGOS TÖRTÉNELMI VERSENY

Nyolcadikos csapatunk megnyerte a TITOK országos történelmi levelező versenyét, 98,2 %-os, kiváló teljesítménnyel. A csapat tagjai: **Lukács Adrienn, Kánai Ádám és Kolompár József** 8.c osztályos tanulók. Sokat dolgoztak a feladatokon, könyvtárztak, s felhasználták konzultációra a skype-ot is. Köszönjük Kis Anita tanárnő felkészítő munkáját. Az Apáczai Kiadó és a Szivárvány Heted 7 Határon gyermeklap által hirdetett 7 fordulós Matematika és Kis Nyelvész levelezős tanulmányi versenyek országos döntőit 2012. április 25-én és május 10-én rendezték meg Budapesten. A döntőbe iskolánkból **Miklós Edina** 1.c osztályos tanuló jutott be, aki a középmezőnyben végzett. Gratulálunk neki, csakúgy, mint **Szénási János** 7.a osztályos tanuló, aki a Budapesten megrendezett megyei vers- és prózamondó versenyen III. helyezést ért el! Területi LÜK versenyen vettek részt Kistarcsán az iskolai forduló harmadikos győztesei. Matematikai, nyelvtani és logikai feladatokat oldottak meg a gyerekek, összesen 9 feladatlapot. Mindhárman egyformán jól teljesítettek, helyezéseiket a beadás ideje döntötte el. **Bankó Domonkos** 6. helyen, **Bangó Enikő** 4. helyen, **Köles Bernadett** 3. helyen végzett. Bernadett képviselheti iskolánkat május 23-án az országos versenyen. Domonkos és Enikő pedig póttagok lesznek. Köszönjük **Páztorné Dolányi Magdolna** tanító felkészítő munkáját!

Az idei tanévben a Madarak és Fák Napján vers-, rajz- és fotópályázatot hirdettünk. Tanulóink sok-sok színes madárrajzot küldtek, továbbá megtaláltuk fényképen a környék legszébb fáját, és versek is születtek e jeles nap kapcsán. Néhány rajzot és verset bemutatunk a Hírlap 17. oldalán.

Kerékpáros ügyességi verseny

A gyereknapon szükség volt a logikára is

Megérdemelt gyereknap jutalmak

Kis Színhátszók a gyereknapon

ORSZÁGOS DIÁKOLIMPIA - ATLÉTIKA

Május elején vettek részt alsó- és felső tagozatos diákjaink az Országos Diákolimpia körzeti atlétika versenyén. Az erős mezőnyben az alábbi eredményeket sikerült elérniük: az alsó tagozatos lányok (Bú Renáta, Szabó Petra, Aszalos Andrea, Szabó Dorina, Kolompár Dorina, Dobroviczki Petra) az 5. helyet, a felsőbb évesek (Csorba Zsanett, Makó Viktória, Csörgi Szilvia, Keserű Krisztina, Maczó Laura) a 3. helyet szerezték meg. A fiúk is szépen helyt álltak: az alsós fiúk (Abért Márton, Kakucska Kevin, Sára Dávid, Rajzinger Ákos, Mészáros Áron, Sima Adorján, Csányi Gábor) 3. helyezést, a III. korcsoportosok (Szilágyi László, Tóth Kornél, Csecsei Patrik, Farkas Róbert, Borbély Dávid) szintén bronzérmes, a IV. korcsoportosok (Vidák Dávid, Pecze Péter, Zahari Benjamin, Toto Lóránt Levente, Pikács Dávid) pedig 5. helyezést szereztek. Köszönjük Hubert Zoltánné, Fekete-Liszkai Zsuzsanna és Kovács Tibor pedagógusok munkáját!

Többet ésszel, mint erővel

Kihívás napja és Gyereknap

Az idei évben a Gyereknapot és a Kihívás Napját ötvöztük, ezen a délelőttön tanulóink logikai, ügyességi játékokat próbálhattak ki, sportversenyeken vehettek részt az iskola-épületekben. A tanulók névre szóló menetleveleken gyűjthették a pontokat az egyes feladatok teljesítésével, a legtöbb pontot gyűjtő tanulókat labdákkal, sporteszközökkel jutalmaztuk a diákönkormányzat, valamint a Művelődési Ház felajánlásának köszönhetően. A Hevesy úton a Kis Színhátszók előadásával kezdődtek a programok, amiket a zeneiskola tanáraitól alkotott együttes rövid koncertje zárt. A Tabán útiak is megszervezték a napjukat: „Május 23-án a 3-4. évfolyamosok is nagy izgalommal érkeztek reggel, várva a gyermeknap, kihívásnap meglepetés-programot. Zenés bemelegítéssel kezdődött a nap, amelyet a Művelődési Ház munkatársainak vezetésével végeztünk az udvaron. A 4. évfolyam tűzharccal folytatta, a harmadikosok ezalatt ugrálóváraztak az óvodában. 10 órától kezdődtek a fő programok. Tanulóink 7 állomáson mérhették össze erejüket, ügyességüket, forgószínpad szerűen, a tanító nénik vezetésével. Labdasöprögetés, kosárra dobás, ugrókötelezés, hullahopp karikázás, célba dobás, akadályverseny és körjáték várta a tanulókat. A 4.c osztályosok a végén még lufi fújó versenyt is rendeztek. Délután a sportkörösök a Piactéren ugrálóváraztak, ügyeskedtek egyéb játékokban, majd a Művelődési Ház udvarán lovagoltak a pónikon. Remek szórakozás volt, már most várjuk a jövő évi gyermeknapot” – összegezte Hubert Zoltánné tanító.

Teleki Blanka díjjal jutalmazták Gólya Istvánt

Balog Zoltánnal a díjátadó ceremónián

A kastélykerti óvoda vezetőjét, Gólya Istvánt június 1.-én a pedagógus nap alkalmából Teleki Blanka-díjjal tüntették ki Budapesten.

A sikeres oktatási rendszer záloga a pedagógus – mondta Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere a budapesti Petőfi Irodalmi Múzeumban, ahol Hoffmann Rózsa, oktatásért felelős államtitkárral átadták a 2012. évi pedagógusnapi díjakat. A miniszter beszédében Németh László szavait idézve felhívta a figyelmet: minden gyermeknek szüksége van arra, hogy életében legalább egyszer olyan pedagógus, vagy nevelő keze alá kerüljön, aki szenvedéllyel tud szenvedélyre tanítani. Rámutatott, a jó oktatásnak a pedagógus a záloga, ezért alapvető szükséglet, hogy igazi, rátermett tanárok oktassák gyermekeinket.

A díjátadó előtti hétig fogalmam sem volt arról, hogy ilyen nemes kitüntetést kapok-kezde bevezetésül Gólya Istvanné, Anikó az óvoda vezetője, akivel a kastélykerti óvoda új épületrészében beszélgettünk.

A hivatalos indoklásban ez áll: A gyermekek neveléséért fejlesztéséért az óvodai életkörülményeik javításáért sikeres jövőjük megalapozásáért az esélyek megteremtéséért végzett több évtizedes lelkiismeretes és eredményes munkájáért. Egy sportban közismert mondás szerint a győzelmet nem kell megmagyarázni! Gondolom, hogy ez egy felemelő érzés!

Amikor egy vezetőt kitüntetnek az nem csak neki jó, hanem az egész munkaközösségnek, akivel együtt dolgozik. Egy vezető tervez, elképzeli, de a munka valóját a kollégái végzik. Nem csak én vagyok kitüntetve, hanem az egész óvoda. **Ez egy Teleki Blanka Díjas óvoda!**

Amikor az ember egy fontos állomáshoz érve kitüntetik, akkor csak megfordul a fejében, hogy valóban jól végeztem a munkámat?

Valóban sok minden megfordult a fejemben. Visszagondoltam, hogy ezt miért is kaptam. Sok szép és izgalmas dolog történt itt az óvodai életemben, ami összefonódott az otthoni életemmel is. Arra emlékszem, hogy 1986-ban tetőfelújítás történt a Varjú Misi bácsi vezetésével. Az öcsém Korsós Attila segítségével az aszódai laktanyából jöttek katonák dolgozni. A tető bontásakor előkerült egy kis cetli a padlásról, amire a következő volt írva: Korsós Anikó egészséges óvodába mehet, Dr. Főző József 1957. Július 1. Tehát ez is jelezte számomra, hogy nincsenek véletlenek. *Óvodába is ide jártál?*

Ide jártam az ötvenes években, mint óvodás. És ide jártam a hatvanas években, mert az öcsémet hordtam oviba, és ide jártam a hetvenes években, mert 1976-tól itt dolgozom. Ez a második otthonom, én otthonról jövök haza. Minden reggel, amikor megérkezem ide, benézek a kertbe és meglátom, a virágos udvart akkor mondom hazaértem. Az energiát pedig a mindennapokhoz a gyerekmosoly adja.

Virágos udvarról beszélgettünk, de nem mindig volt ez így!

1985-ben lettem vezető az óvodában, akkor még I. számú óvoda voltunk. Homoktenger várt bennünket nap, mint nap, hatalmas autógumikkal az udvarban. Nem volt járda, lerakott téglákon jártunk be esős időben. A kémények omladoztak, a tető felújításra szorult. Volt mit tenni a 30 év alatt. Azóta rengeteget fejlődöttünk és gyönyörű óvodánk lett, aminek a neve ma már Kastélykerti Óvoda.

A sikerhez elég jó vezetőnek lenni és jól kormányozni a csapatot?

Ez is kell hozzá, de egy jó csapat, egy közösség nélkül mire menne az ember? Mi mindent közösen csinálunk. Én is igyekszem

alkalmazkodni, amiben lehet. Ez csapatmunka. Egyedül egy darabig menne, hosszú távon nem. Büszke vagyok a munkatársaimra. Az én sikerem az övék is és az ő sikerük az enyém is. Ez ilyen egyszerű. Ez a Teleki Blanka díj mindannyiunké.

Akartál valaha is mással foglalkozni?

Voltak más terveim is az életben, például a kémiát nagyon szerettem, azzal akartam foglalkozni. De az élet ide sodort, és kiderült én ehhez értek, ez az életem.

Mikor volt az első ovis csoportod, amit önállóan vezetél?

Az 1970-es évek végén volt az első csoportom, akiket én kísértem el az iskolába, a fénykép itt van az irodámban, szemben a falon kitéve. Az akkori óvodásaim ballagásakor született a második kisfiam. Ezek az élmények örökké megmaradnak.

A mostani díjátvételed is a Petőfi Irodalmi Múzeum Dísztermében?

A pénteki nap rendkívül izgalommal kezdődött a budapesti díjátadóval, kitüntetéssel délelőtt 11 órakor. A párom is elkísért. Csodálatos környezetben Balog Zoltán miniszter úr és Hoffmann Rózsa államtitkár adta át a díjat. A fogadás után itthon várt az évszázó ünnepség és nagycsoportosok ballagása. Ekkor lett bejelentve, hogy megkaptam ezt a nemes kitüntetést.

Hány gyerek ballagott és búcsúzott az óvodától?

Három nagycsoportból ötvenkét gyereket búcsúztattunk, akik mennek majd iskolába. Ilyenkor a középsősök átadják nekik a tarisznyát és elbúcsúztatják őket az óvó néniktől, és adnak egy kis műsort. Az óvoda udvara megtelt gyerekekkel, szülőkkel, nagyszülőkkel, keresztszülőkkel, testvérekkel. Gyönyörű virágokkal feldíszített udvar várt mindenkit. Kicsit az eső megijesztett bennünket, de az égiek megkönyörültek és nem kellett bezsúfolódnunk az óvodai falai közé. Ilyenkor az óvó néni szemébe is könny szökik, hiszen a ballagó gyerekek egy kicsit az ő gyerekeik is.

A díj elismerés az eddig elvégzett munkádról. Az óvodások sikeres iskolakezdése is ez. Hátra lehet dőlni ilyen kitüntetés után?

Egy családdal és a házzal, amiben élsz, mindig foglalkozni kell. Tervezni kell és előre nézni. Ha nem ezt tesszük és Pató Pál módjára "Ejj, ráérünk arra még!" -el gondolkozunk, akkor ránk szakad a tető. Ebben a felgyorsult világban lépést kell tartani mindennel. Legyen az informatika, pályázat, vagy különböző képzsékek. Nincs idő várni és hátradőlni, mert a gyerekek gyorsabban fejlődnek ebben az életben, és az óvó néniktől várják a válaszokat a miértekre, nekünk pedig tudni kell úgy válaszolni, hogy az ő számukra is érthető legyen. Most is meg vannak a terveim. Úgy szeretnék majd egyszer elmenni nyugdíjba, hogy az udvarunk is Európai Unió szabványának megfelelő játékokkal van felszerelve.

Hoffmann Rózsa társaságában

A nyugdíjig még sok mindent meg lehet valósítani. Az új ötletek tervek, fejlesztések beváltak, visszaigazolást nyertek?

Az épületek mellett saját magunkat is fejleszteni kell, hogy a legjobbat adjuk át a gyerekeknek. A szülők első számú elvárása, hogy az iskolára készítsük fel a gyerekeket azért, hogy sikerélménnyel kezdjék az iskolát. Van nálunk nyelvtanulás, zenei képzés, mozgásfejlesztés, sakktanulás, de van ebben az évben múzeum pedagógiai képzés is és környezetvédelmi fejlesztéseink is vannak. Erre van igény, ami az óvodai általános képzésen felül természetesen egyik gyerek számára sem kötelező. De nekünk visszaigazolás az, amikor egy volt óvodásunk felnőttként már a saját gyerekét hozza hozzánk óvodába.

Az óvodás évzáró és ballagás szép lezárása volt a napnak!

Amikor átvettem a díjat - fennkölt környezetben a maga méltóságával együtt - felemelő érzés volt. És itthon is felemelő érzés volt az évzáró és a ballagás után az épület falain belül átélni, amikor az óvoda dolgozói finom vacsorával és virággal, kórust alkotva énekkel köszöntöttek. Ez valóban lélekiemelő érzés volt. Az ünnepséget és díjat csak megkoronázta az, hogy június elsején ünnepeltük az óvodánk 64.

születésnapját.

„Apedagógus karizmája a jövőbe vetett hit optimizmusa” – idézte a miniszter Karácsony Sándort, majd megköszönte a díjazottak munkáját. Hozzátette: *„kívánom, hogy még sok évig szolgáljanak lámpásként, útjelzőként, követendő példaként!”*

Szénási J.

Az itthoni fogadás néhány pillanata
Fotó: Szénási József

Fotó: Tordai Anna

Pálmaház felújítása a turai kastélyban

Turai kastélyról

Hosszú évek óta aggódva figyelem a kastélyról hallott jó és rossz híreket.

Mindig reménykedek, - elindul valami, végre hozzáfognak majd felújítani.

Kíváncsiságom még mindig élénken él, ezért, ha tehetem érdeklődök is én.

Kerékpárral jövök, úgy, mint évek óta, és most boldog vagyok, mert jár a nagy óra.

- A szép óratorony, mit messziről látni, mutatja az időt, láthatja mindenki.

Csak egy kis lépés a megújodáshoz, az idő gyorsan halad!
- tartsuk magunk ahhoz.

Zsámboki László
Jászfényszaru, 2012, 02.27

A 2011-ben felújításra került óratorony után újabb lépés történt a turai kastély felújítása és állagmegóvása érdekében. 2012 májusában elkezdődhetek a kastély másik „ékkövének”, a pálmaháznak a felújítási munkái.

Ebben az ütemben lehetőség adódott a pálmaház koronázó párkánya feletti épületrész (palafedésű kupola, a 4 körablakot tartalmazó díszvakolatlan lanterna, horganylemez fedésű felső kiskupola, csúcsdísz) felújítására.

Az épületrész jellege és kialakítása miatt ebbe a fedélszéki részbe régóta nem tette be senki a lábát, a feltárások során kisebb-nagyobb meglepetések érték a felújításokkal foglalkozó szakembereket. Így például a kupola ácsszerkezete a vártnál lényegesen jobb állapotban volt, egyes részeket mai faanyaggal sem lehetne jobban, illetve „egészségesebben” kialakítani. A lanterna és a felső csúcsdíszes kiskupola teljes tömege két-

két egymásra merőlegesen elhelyezett I300 mm-es acélgerendára van ültetve. Ezt a szerkezeti megoldást senki nem feltételezte, az épületszerkezet állapota pedig gyakorlatilag sérülésmentes több, mint 125 évvel a megépülése után.

A felújítás az alábbi területeket fedi le:

- sérült ácsszerkezeti részek cseréje és a teljes faszerkezet favédelmi kezelése;
- a meglévő, kb. 130 m² felületű kupola természetes kőpala fedésének cseréje a menthető régiék felhasználásával;
- a lanterna teljes díszítő vakolatának, festésének és a kőpárkány javításának munkái;
- díszműbádogos munkák, melyek a teljes épületrész horganylemez munkáit tartalmazzák.

A felújítás várhatóan 2012. július elején fejeződik be.

Tordai A.

Hogyan boldoguljunk a világban, fontosak-e még a valódi érzések, vagy a pénz és a rangkórság mozgat mindent? Többek között ezekre a kérdésekre keresi a választ a méltán leporolt Mikszáth regény színpadi változata. Azt, hogy ezek a kérdések több mint egy évszázad múltán változatlanul (vagy újra) aktuálisak, Diligens Melinda ismerte fel. Őt dicséri a műválasztás – és az abból készült színpadi változat megszületése. Izgalmas

kísérlet volt a regény műfajának újragondolása, ami ráadásul meglehetősen jól sikerült. Együtt dolgozott a megvalósításon anya és lánya. Melinda dramaturgként, Diligens Károlyné rendezőként – bár ahogy az előadás előtt fogalmazott: ő a látványos, szórakoztató jelenetekért volt felelős. Ezekből is akadt bőven. A kor mulatóságainak hangulatát ugyanis a mogyoródi Karikás Táncegyüttes segítségével igyekeztek visszaadni.

A Noszty fiú esete Tóth Marival

...újabb felejthetetlen estét szereztek a Turai Komédiások

Bár a darab nem akar erőltetett párhuzamokat húzni az akkor és a most között – a jól sikerült rendezésnek és a remekül eltalált hangsúlyoknak köszönhetően megteszi azt a néző. Az alapszituáció egyszerű: gazdag feleséget keres az elszegényedett nemes, aki csak így rendezheti adósságát és ennek segítségével javulhat a család helyzete. Korábban Noszty Ferenc a polgármester lányát szemelte ki, aki már nem lehet az övé, hisz váltót hamisított. Már ekkor sem volt szó szerelemről - távolról sem. Ez pedig, bármilyen abszurd, természetesnek is tűnik, hiszen abban a világban ennek nem jut hely. Egyetlen szereplőt sem fűznek másokhoz valódi érzelmek, csak ilyen-olyan (gazdasági, hatalmi) érdekek. Ismerős, ugye?

Napjaink világa egyre inkább ilyené válik (ha nem vált már) hacsak tudatosan nem teszünk ellene – egyenként, mindannyian. Noszty Ferenc sem csinál ebből lelki-ismereti problémát – pénz kell, ehhez kell nőt találni, a kérdésen még csak vívódni sem érdemes. „Fonákjára fordult világnak, fantomországának mutatja ez a regény a kiegyezést követő évtizedek nemesi Magyarországot.” – és ez a kép maradéktalanul érvényes napjainkra is.

Ebben a fonákjára fordult világban csak az „urambátyám” viszonyok számítanak. Ezeket igyekeznek kiépíteni és ápolni mindenki – addig, míg személyes érdeke ezt kívánja. Jó partinak számít hirtelen a zsidó bankár, ha pénzre van szüksége a lecsúszott dzsen-trinek, támogatja a kampányát is, hisz a közigazgatás, a hatalom, újabb csapokat nyithat meg. A Noszty lány tehát beházasodik a jólétbe. És a szerencsétlen, ám gazdag férj szeme később sem nyílik fel. Még akkor sem, amikor titkára hasonlít az

újszülött gyermeke. Kritikus képet ábrázol a mű a közigazgatás, a politika szereplőiről is. Következmeny nélküli – sőt sikert hozó plágium (a beiktatási beszéd esetén) éppúgy helyet kap a műben, mint annak ábrázolása, hogy a politikai ranglétrán történő emelkedés gyakran éppen fordítottan arányos a rátermettséggel. És ne tagadjuk: erre is látunk példát bőven napjainkban.

Mint ahogy arra is – amit a műben a Tóth család képvisel – hogy itthon vagy külföldön érdemes-e a boldogulást keresni. Tóthék Amerikából tértek haza – és a balul sikerült házassági kísérlet kapcsán oda térnek vissza. Nyitva hagyva a kérdést, mi a jó döntés. Évszázados érzelmi és etikai defektusok, amelyek ma is súlyosan aktuálisak. Bízunk benne, hogy lassan felébredünk. Hogy helyére kerülnek a Pz értékek. Hogy ismerni fogjuk a szerelem ízét, a pénz helyét, a tehetség sikerét. Erre még várni kell, de hasonló darabokkal és gondolkodó emberekkel mindig tehetünk egy lépést. Olyan, mintha akkor is, most is, összeráztak volna mindent egy üveg-gömbben és most hull alá a pernye. Néha az kerül felülre, ami nem odavaló. De előbb-utóbb leülepszik és kitisztul a kép.

Köszönet mindazoknak, akik erről a színpadon beszéltek nekünk. A Nosztyak és a Tóthék mellett felejthetetlen élményt nyújtott a Máli néni, a kerítőnő rokon, Kopeczky Izrael, a balek, ám a jómódú pénzes politikus, és Klárka, a cserfes szolgálólány is. Kihagyni persze senkit nem szeretnék, úgyhogy a nézők nevében mindenkinek gratulállok, felejthetetlen este volt – és már kíváncsian várjuk, mi lesz a folytatás.

P.I.

Hangulatképek a május 26-i előadásról

Fotó: Csilla Fotó

Május 23-án több év szünet után ismét 24 órás sportnapot rendeztek Turán. A Kihívás napja országos mozgalomhoz csatlakozva közel 6000 regisztrált aktivitás zajlott le a nap folyamán településünkön, több mint 60 féle tevékenység felajánlásával, közel 20 helyszínen. Természetesen ez az adat azt jelenti, hogy voltak, akik 3-4 lehetőséget is kihí-

vásznak tekintették, és több sportágban kipróbálták magukat, erőnlétüket, ügyességüket. Annak ellenére, hogy az eső többször próbára tette a szervezőket, egyetlen mozgáslehetőség sem maradt el. Az esti színpadi sportbemutatók pedig a művelődési házban zajlottak, ahol bemutatkozott az általános iskola tornászcsapata, a Kastélykerti Ovi rocky-csoportja, a hatvani aerobicos Pulzus Mozgásstúdió, a turai zumbások, Kálna Dávid freestyle-foci bajnok, Farkas Szilvia hástáncos, a Fricska Táncegyüttes, Szénási Béla Jacko-imitátor, a hatvani taekwon-do egyesület, valamint a BioTechUSA versenyzője, Zombori László nemzetközi bajnok testépítő. Az ő közreműködésével a nap főszponzora, a BioTechUSA csapata még egy mini erős ember versenyt is rendezett. A Kihívás napja valóban újra mozgásba hozta a családot a változékony idő ellenére is. Büszkéek vagyunk rá, hogy számos képzett testnevelő tanár, edző, versenyző erősíti településünk sportéletét különböző szakágakban. Nélkülük, s jó néhány önkéntes, önzetlen segítő munkája nélkül nem működne ez az esemény. A mozgalmas napról a Regió Plusz TV felvételt készített, mely június 16-án kerül adásba.

Seres Tünde

Fotók: Csilla Fotó

Foglalkozásvezetők, segítők:

Baranyi Andrea, Demény Team, Dolányi Anna, Drégeli Miklós és a Galgamenti Horgászegyesület, Eliás Zoltán, Fekete-Liszka Zsuzsanna, Farkas Ildikó, Gólya Istvánné és a Kastélykerti Óvoda dolgozói, Horák Mária, Jenei Csabáné, Kálnáné Ádám Anita, Kálna Tibor, Kis Andrea és a Hevesy György Általános Iskola alsó tagozatos tanító néni, Kis Gábor, Korsós Attila és az Aszódi Mentőszolgálat, Kovács Tibor, Kovács Zoltán, Lévai József, Lukács Dániel, Lukács Edina, Lukács Péter, Nagy Roland, Pászti Vilmos, Pázmándi Ildikó, Sallai Zoltán, Sára István és S. Nagy Márta, Seres László, Seres Tünde és a Bartók Béla Művelődési Ház dolgozói (Kis

Jánosné, Újvári Tünde), Szikura Tamás, Szilágyi Józsefné és a Többsincs Óvoda és Bölcsőde dolgozói, Szilágyi Zsanett, Tóth-M Imre, Tóth-Máté József és Galgavidéki Sakkbarátok SE, Tusor Erzsébet és a Hevesy György Általános Iskola felső tagozatos tanárai, Varju Mihály, Gödöllői Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Támogatóink nélkül nem jöhetett volna létre ez az esemény, őszinte köszönet jószándékú segítségükért!

Kiemelt támogatók:

Tura Város Önkormányzata, BioTech USA JLM PowerLine Kft. - Lévai Ferenc

Fő támogatók:

Galga COOP, Galgamenti Szövetkezet, Turai

Takarékszövetkezet, Dr. Bolbásné Csányi Anna, Demény Team, Henko Gold Kft., Marcsi Falatozó, Pepita Papírbolt, Polo Üzletház, Tim Sport

Támogatók:

Állatetető, Baranyi Miklósné, Cégklinika Bt., Czégény Viktor, Csilla Fotó, Grafit Papírbolt, Domszlai Pékség, Flamingó Cukrászda, Galga Park Kft., Gécz István e.v., Hatalyák Optika, Holztur Kft., Hot Chili, JOMA FA Kft., Kastély Üzletház, Kék Öböl Kft., Kék Páfrány Virágbolt, Kis András, Loby Bau Kft., Maros Ép-Ker Kft., Q-TY Kereskedelmi és Vendéglátóipari Kft., Agrodiskont - Sára Péter, Top Compu-tel Kft., Tóth István Kispucca, Töltőállomás - Szélyes József, Uni-Vill 2001 Bt., Zágonyi CBA, 2000mester Kft.

Túl az óperencián

2. RÉSZ

Ha már a repülést említetted. Az iker tornyok elleni támadásról, hogyan értesültél?

2001. szeptember 11.-én az ikertornyok lerombolásakor is napi rutinnal indultunk dolgozni a Brooklyn Quinns panorámáját csodálva. Jártam fent a World Trade Center tetején, ezért mindig bámultam kifelé a járművek ablakán, soha nem tudtam betelni a látvánnyal. A kollégáim mindig mondták: Pisti, ez már betegség. Aznap reggel még utoljára lefényképeztem az ikertornyokat. Elkezdtünk dolgozni, majd kávézünnet közben láttuk a tévében, hallottuk a hírekben, hogy egy repülő becsapódott az egyik toronyba. Akkor még azt gondoltuk, hogy baleset volt. Amikor a második repülő is becsapódott, tudtuk, hogy nagy a baj. Öt perc múlva hazaküldtek bennünket. Brooklyn felé fújta a szél a romokból felszálló port, amikor hazamentünk, minden fehér volt. Minden a feje tetejére állt Amerikában.

Az amerikaiak fégyelmezten lettek úrrá a káoszban. Látszott, hogy minden szabályt betartanak, szigorú ellenőrzések voltak és senki sem háborgott emiatt!

Mindenki tiszteletben tartja a szabályokat, legyen az egy bal eset, vagy sebességkorlátozó tábla. Itthon mindenki nyomja gázt, le akar túrni, dudál, villog, letol az útról. Ott mindenki betartja a törvényt. Ha 40-es tábla van, annyival mennek. Amennyiben 42-vel haladsz, a seriff azonnal kérdőre von, hogy öreg nem akarsz épségben hazaérni?

Ennyire vigyáznak a testi épségükre, vagy ez tudatos? Sokba kerül a kórházi kezelés, ha beteg lesz valaki?

Az amerikaiak vigyáznak az egészségükre. Alig látsz dohányzó embert. Szinte mindenkinek eredeti foga van. Ott nincs kötelező biztosítás, ha nem fizetsz magadnak, akkor fizetsz az orvosnak, amikor beteg vagy. Egy fogorvosi vizit 40-50 ezer forint. Valószínűleg ez is motiválja az embereket és inkább a megelőzésre helyezik a hangsúlyt.

Mi az, amit az amerikai mentalitásból hazaboznál, innen pedig kivinnél?

Amit áthoznék, az emberek gondolkodásmódja, segítőkészsége, a szabályok betartása. A lazaság, hogy segítsünk egymáson, ne szegjünk szabályt. Mindenki jól járna. Emberként érsz haza a munkahelyedről. Igényes munkaerőre van kint szükség. Ott piás, vagy dohányzó embert nem látsz. Amerika arról szól, hogy mindenki érezze jól magát. A munkahelyen is. Ne úgy menjél haza, mint egy földbe döngölt szolgálta, hanem úgy, hogy alkottál valamit, és jót tettél egy munkahelyen.

New York történelmi Beach-e, Coney Island! A munkásosztály szórakoztatására, nyári strandolására volt hivatott, egy vidámpark is található itt (Luna Park), híres és hírhedt része a városnak. Jellegzetes jelképe a vörös torony, ami szinte minden filmben felbukkan, már műemlék!

Amíg magyarokkal dolgoztam, állandóan kötözködtek. Mondtam a főnöknek, mutasd meg, hogy 3 óra alatt hogyan tudsz egyedül felrakni 30 gipszkartont egy girbe-görbe, boltíves falra. Mindig kérdeztem tőlük, hogy hol tanítják ezt a kötözködést. Magyar embertől egy köszönő szót soha sem hallottam az elvégzett munka után. Amit innen oda vinnék az a mosógép. Kint ugyanis a lakásokban nem lehet mosógép. Nyűg volt a mosodába járás.

A 2000-es évek eleje változást hozott az életedbe. Új impulzusok értek az élet minden területén.

2004-ben hazajöttem Turára és itthon töltöttem egy rövid időt. Amikor visszamentem, új lakást kerestem, mert mexikói szomszédaim voltak, akiknél állandóan szólt a zene, a magyarok pedig állandóan cigiztek. Nem bírtam tovább, új szállást kerestem. Egy ismerősöm kérdezte, miért nem költözöm a zsidó negyedbe. Ott csend van, nincs tévé, visszafogottan élnek. Belevágtam. Felhívtam a legelső hirdetésben lévő címet és már mentem is megnézni. Fullos kis lakás volt és seholy egy bogár. Leraktam a kauciót, és költöztem. A lakásom bérleti díja havi 200 ezer forint volt, amiben minden benne volt, hűtés, fűtés, kábeltévé, minden, ami kell. Ortodox zsidó negyedbe kerültem, ahol az öltözékük és a napi rituáléjuk több ezer éves múltra tekint vissza, nyilván kellett egy kis idő, amíg elfogadtak. De nem azért, hogy honnan jöttem, inkább mert sokat bántják őket és bizalmatlanok. Idővel persze megszoktak, elfogadtak. A házmasterék, egy fiatal zsidó házaspár a lakásukba is felhívtak, megvendégeltek. Pénteken estefelé náluk kezdődik a sábesz. Ilyenkor szól a sziréna a negyedben. Autót nem vezethetnek, nem telefonálhatnak, még a villanyt sem kapcsolhatják le, ha úgy maradt véletlenül. Alig várták, hogy hazaérjek és szóltak, hogy Steve kapcsolod le. Ez egy ősi vallás, amit tiszteletben kell tartani. Teljesen berendezkedtem. Ott vásároltam a környéken, csak kóser kaját vettem. Nekem nem ártottak, csak segítettek. Dolgoztam nekik is, amit kialakulsz, azt meg is kapod, és a végén megköszönik az elvégzett munkát.

Magyar származású ember a világ minden részén megtalálható, gondolom itt is!

A Brooklyn Borough parkban, a zsidó negyedben mindenkinek van magyar gyökere. Ott nincs olyan, hogy az idősek közül ne beszéljen valaki magyarul. Az öreg cukrásztól vagy péktől kértem valamit, és megtudták, hogy magyar vagyok, rögtön így köszöntek: - Jo napot a kremes az finom az kerem - mondták tört magyarsággal. A házmasterhez jöttem az ismerősei, mondta nekik, hogy Steve a barátom és magyar. Valóban barátok lettünk. A környéken sétáltam hazafelé, mikrobusszal hozták haza a gyerekeket az iskolából, már a busz ablakból integettek és kiabáltak, hogy hé, Steven! Itt tényleg olyan, mintha az ember egy filmben csöppenne. A hagyományos öltözékük sokszor gúny tárgyává teszi őket, de nem ártanak senkinek.

Ez ugye egyértelmű, a Szabadság szobor. Az öböl bejáratánál van, ez a látkép fogadta a hajóval érkezőket. Statue of Liberty

Neked - amint hallom - sokan segítettek. Megkerestek-e itthonról, hogy segíts nekik az amerikai álmog megvalósításában?

Négy-öt embernek tudtam segíteni, akik megkerestek. Amikor megtudtam, hogy turaiak jönnek, segítettem nekik szállást keresni, kalauzoltam őket. Próbálok segíteni mindenkinek, de visszafelé nem mindig működött.

Gondolkoztál már azon, hogy felveszed az amerikai állampolgárságot?

Megfordult a fejemben, de nehéz állampolgársághoz és zöldkártyához jutni. Több év és nagyon szigorúak a feltételek. Másik megoldásként van egy amerikai zöldkártya lottó, amikor kisorsolnak szerencséseket, akik ezt megkapják. Ez is úgy megy, hogy fél évet dolgoznod kell minden évben és hivatalosan adózni, mert ha ez nincs, elveszik a zöldkártyát. Utána még öt év az állampolgárság. Másik út az amerikai házasság, de ez is üzleti alapon megy. Az amerikaiak szemében mi olyanok vagyunk, mint nálunk egy erdélyi vendégmunkás. Nincs azokkal semmi gond. Normálisan dolgoznak, kéthetente hazamennek, de valamiért mégsem fogadják el őket. Például a spanyol bevándorlók Kaliforniában szedik a termést a mezőgazdaságban. Szükség van rájuk, de állampolgárságot nem kapnak. Egyszer próbálták őket legalizálni és megszigorítani, erre mondták a New Yorkiak: -Honnan lesz majd epred, te leszeded? Szükség van a munkánkra, de állampolgárságot nehezen adnak.

Mennyire követted nyomon a hazai eseményeket?

Eleinte nem volt sem tv, sem internet. Később néztem a Duna tv híradóját, szombat délutánonként sugároztak a hét eseményeiből válogatva, utána az interneten követtem nyomon az itthoni életet. A modern kor technikájával - bárhol legyél a világban - pillanatok alatt tudsz beszélni a szeretteiddel.

Honvágynak nem volt? A családtagjaid mind itthon élnek.

Nem igazán volt honvágym, de a Karácsonyok a legkeményebb ember szívét is átmelengetik és eszébe jutnak az itthoniak. Megkeményíti az embert, ha a testvéred már két gyermek édesanyja, az egyik 3 éves és még nem láttad. Itthonról küldték nekem a haverok e-mailben Ady Endre Karácsonyát. Mondtam, ne küldjétek, mert nem nyitom meg. Végül megnyitottam és szerintem nem kell mondanom, hogy mit érez ilyenkor az ember.

A szüleidet nem próbáltam kicsábítani az álmok földjére?

Dehogynem, csak 7 éves procedúra volt, mire megkapták a beutazási engedélyt. Anyám azt mondta, hogy megbeszélem apáddal mikor megyünk. Apám pedig kijelentette, hogy ő abba az országba nem hajlandó betenni a lábát, aki ennyi ideig elutasította. Anyám ezért egyedül jött ki Amerikába. A lakás elé vettem egy nagy virágládát, amibe paradicsom és paprika palántát ültettem. Egy picit Tura volt, jelzésként. Olaszoktól be lehet szerezni a palántát. Anyu, amikor meglátta, elcsodálkozott. Készítettem neki kint egy tiltó listát, amin ez állt: tilos mosogatni, takarítani és főzni. New York-ot körbejártuk. A szülinapja is ekkorra esett, ezért meglepetésként elvittem Floridába. Mindenkinek kellene látnia és átélnie, jusson el egyszer Amerikába és New Yorkba.

Minden nagyon jó volt kint, de valami mégis haza húzott?

A legutolsó, kint töltött Karácsony előtt vittem haza fenyőfát. Beraktam a szobába és néztem, néztem... az jutott eszembe, hogy megint egyedül töltöm az ünnepet. A telefonért nyúltam és a legkorábban induló repülőgépre kértem egy jegyet.

Most itthon vagy Turán, az ünnepek elmúltak, nem hiányzik Amerika?

Amikor hazajövök, megváltoznak az arányok és az életritmusok. Minden épület alacsony, csönd van, füstölnek a kémények. Ennek is van egy hangulata, varázsa. Nincsenek gondjaim, kijárok a turai piacra, nekem most ez a Times Square. A nénik rám csodálkoznak:

New York kora reggel

Pityu te vagy az? Itt is kedvelnek, de kint is. Úgy jöttem el, hogy Steve, két hónapig fenntartjuk nekem a lakást, nem adjuk ki másnak, megszerettünk téged. Itthon nyugalom van. Jól is esett, amikor hazajöttem, de már hiányzik Amerika. Nehéz ezt megértenie annak, aki még nem szakadt el itthonról messzi földre. Saját magamnak tapasztam ki az utat 44 évesen Magyarországon. Turán az ember jó lélek-ké válik. Jó itt felnőni, iskolába járni. Kellemes gyerekkorom volt. Persze tisztelem és becsülöm, aki itthon családot alapít és itt éli a mindennapjait. Engem másfelé vitt a sorsom, ebben a kettősségben élek. A szüleimnek mindenért csak köszönettel tartozom, hiszen ők voltak biztos háttér.

Mit jelent az "Amerikai álmog"?

Mindenkinek mást jelenthet. Van, akinek két év. Van, akinek csak egy pillanat. Nekem azt jelenti, hogy egy biztos alapokon álló élet részese vagy, dolgozol egy vállalatnál, ahol megbecsülnek. Ott tudod, hogyha ledolgoztál New Yorkban 30 évet akár egy kukásautón, intesz egyet, majd Floridában veszel egy nyaralót, hajót, horgászol és élvezed az életet. Ott nincs ez a fajta röghöz kötöttség, mint itthon. Jó érzés karácsonykor New York-ban, -10 fokban kimenni a repülőtérré, majd kiszállni a 30 fokban, Miami-ban. Itthon van házad, de nem tudod tartalommal megtölteni az életed, mert a havi törlesztésekre elmegegy a pénz. Turai szemmel elmondhatom, hogy semmim sincs, de 13 évig Floridába, Kaliforniába és Hawaii-ra jártam nyaralni, megtöltöttem tartalommal az életemet. Lehet, hogy nincs visszaút. Ha most meg lehetne nyomni a gombot, megállítani mindent, elégedetten dőlnek hátra. Ha itthon maradok, tovább dolgoztam volna a BKV-nál, lenne a nyugdíjamban plusz 13 év. De mást választottam és azt mondom megérte.

Megtalálta az amerikai álmog vagy üldözöd tovább?

Jobb az amerikai álmog egy életen át üldözni, mint akár egy percig is megélni. Innen nincs kiszállás. Jó lenne már úgy visszamenni, hogy nem kell dolgozni, csak két hétig ott lenni és ismét hazajönni. Amikor itthon felébreded, olyan mintha álmodtam volna az egészet.

Az amerikai és magyar álmok között csak annyi a különbség, hogy ott az álmog gyakrabban valóra válnak!

Sz.J.

Times Square

Eb az emberért, ember az ebért!

Az emberek többsége tart otthonában állatot, de sajnos nem mindig megfelelően gondoskodik róla. Nem azért mert nem akar, csak pusztán nem tudja, mire van szüksége kedvencének. A szinte percnként változó törvé-

nyek és rendeletek világában az ember sokszor a saját dolgaiban is nehezen igazodik ki, nem csoda, ha kedvence ezen a téren háttérbe szorul. Sipos József - az Ebfarm Állatotthon vezetője, Tura Város Önkor-

mányzatának szerződött ebrendésze - készséggel tájékoztatott a jelenlegi helyzetről. Aktuális témákat vettünk górcső alá: az eb-adót, a vesztség elleni védőoltás fontosságát és az állatok chip-el való azonosítását.

Van-e jelenleg naprakész adatbázis a városunkban tartott kutyákról?

Az érvényes állatvédelmi törvény szerint az önkormányzat három évente köteles az ebösszeírást elvégezni. A jelenlegi eblajstrom, amely évről-évre módosul, alkalmas az ebrendészeti, állategészségügyi ellenőrzések végrehajtására. A törvény pontosan szabályozza az ebek tartásának feltételeit, a tulajdonosok felelősségét.

Ez mit jelent?

Hazánkban nemrég módosult az állatvédelmi törvény, hála istennek pozitív irányba. Többek között elég nagy mozgásteret biztosított részünkre a tulajdonosokkal szembeni eljárással kapcsolatban. Maga a kóborlás szabálysértésnek minősül, a kormányhivatal pedig nem mérlegel. A tulajdonos szempontjából a kóborlás akkor válik komolyabb esetté, amikor a kutya már embert veszélyeztet. Ez ugyanis bűncselekmény, ami feljelentéssel jár, a rendőrség és a bíróság elég szigorúan veszi. Rengeteg törekvés volt arra, hogy hogyan lehet megállítani a kóbor kutyák létszámának növekedését. Ha a kutya kint van közterületen, én befogom, nincsen chippelve, tetoválva, nincs rajta semmilyen azonosító jel, nyakörvén, bilétán, kóbor kutyának kell minősítenem.

Mi az eljárás ilyen esetben?

Ha én befogok egy azonosítóval nem rendelkező kutyát és jelentkezik a tulajdonos, mert látja a weboldalon a kutyáját, elkérem az oltási könyvet, mert oltatlan kutyát nem adok ki az otthonból; és 2000 Ft napi tartási díjat kérek el. Elkérhetném még a befogási díjat, elszállítási díjat, orvosi költséget - ha felmerül, de nem teszem, mert nem akarom még jobban terhelni a kutyatartókat, pláne azokat, akik jelentkeznek is a kutyájukért. Azok a kutyák, amiket én befogok, kb 40%-ban turai lakosok tulajdona, 60%-ban más településekről kerülnek ide. Frekvenciált részek a Neszűr, Hatvani út, Vácszentlászlói út, Zsámboki útnál történő kidobás. Elég nagy százalékban ismerem a turai lakosok kutyáit, ezért tudom ilyen biztonsággal állítani ezt az arányt. A frekvenciált területekre kihelyezett befogó ketrecek folyamatosan működnek Tura külső részein, nagyon sokat segítenek, megkönnyítik a munkámat. Vannak megbízott embereim, akik folyamatosan figyelik a ketreceket. A ketrecek GPS-el vannak ellátva, látom az autóban, hogy ezek nyitott vagy zárt állapotban vannak-e. Nem érdemes őket ellopni, a GPS rendszer segítségével úgyis megtalálom és elmegyek érte. A ketrecre került kutya semmilyen formában nem szenved károsodást, sőt! Jóllakottnan, teli gyomorral várakozik, hiszen a csalétekként használt cupákos csont-

tal elsőrakozik amíg érte megyek, legkésőbb 24 órán belül bekerül az állatotthonba. Arra kérnék mindenkit, van kihez fordulni, ha kóbor ebet látnak. Semmi esetre se próbálják befogni, mert nem lehet tudni, hogy a kutya szenved-e valamilyen betegségben, fertőzésben. Valamint a félreértések elkerülése végett még egyszer kérnék mindenkit, inkább szóljon, mint befogja a kóbor kutyát. Ha látják, hogy gépjárműből dobnak ki állatot, elég nekem a rendszámot bemondani. Ha személy dobja ki, akkor azt, hogy hol történt az eset. Erre egyébként is harapok, mert ez már állatkínzásnak minősül.

Nézzük a gondos gazdi elcsatangolt kutyája esetét. Chippel ellátott kutyát fogtál be, mi a teendő?

Minden autóm rendelkezik leolvasóval, így azonnal fel tudom venni a kapcsolatot a tulajdonossal, hogy megvan a kutya. A leolvasó a legnagyobb segítséget akkor jelenti, amikor egy kutya önszántából tűnik el, vagy eltulajdonítják. Ez a chip nagyon jó kezdeményezés és most már elérhető áron hozzá lehet jutni. Bármelyik állatorvoshoz fordulhatunk, helyben néhány másodperc alatt beültetik a chip-et a kutyaába, a kódszám alapján elvégzik a regisztrációt is. Pár napon belül az interneten a tulajdonos ellenőrizheti az adatok pontosságát is, melyet csak maga a tulajdonos és az állatorvos módosíthat. Egy chippelt kutya más számára értéktelenné válik. A befogás költségeihez (illetve sok esetben az állat értékéhez) viszonyítva nem egy nagy összeg a beültetés, tehát lényegesen egyszerűbb és költségkímélőbb megoldást jelent a tulajdonosnak is. Haszonállatoknál ezt az azonosítási módszert már nagyon régen bevezették. A mi esetünkben a jövőt jelentheti, hiszen nem lenne jeletlen kutya, mindenki tudna felelni a saját állatának dolgaiért, elkerülhetők lennének a félreértések, viták.

„Nagy szükség van városunkban ebrendészeti tevékenység végzésére, hatására csökkent a kóbor kutyák száma. Az Önkormányzat, az állatorvos és az ebrendész egymással együttműködve tudja biztosítani a városban élő állattartók érdekeit és betartatni a felelős állattartás szabályait. Kérem az eb-tulajdonosokat, hogy oltási kötelezettségüknek tegyenek eleget, és javasolom a kutyák mikrochippel történő megjelölését.”

Dr. Dobos László állatorvos

A chip beültetésével kapcsolatos rendelet:

A 41/2010.(II.26.) Rendelet 3.§. (2) bek. kimondja, hogy a kutyát chippel kell ellátni az alábbi esetekben:

„Ebet forgalmazni, illetve tulajdonjogát forgalmazásnak nem minősülő más módon átruházni kizárólag az állatot azonosító elektronikus transzponderrel (bőr alá ültetett mikrochip) történő megjelölése után lehet.”

A vesztség elleni kötelező oltással kapcsolatos rendelet:

164/2008. (XII.20.) FVM Rendelet 3.§. (1) bek.

„Az eb tartója köteles az állata állat-egészségügyi felügyeletét ellátó magán állatorvosnak bejelenteni, ha az állata a) a három hónapos kort elérte, b) elhullott vagy elkóborolt, vagy c) új tulajdonoshoz került.”

Valamint a 4.§. (1) bek.

„Az állattartó köteles: a) minden három hónaposnál idősebb ebet - a tudományos-kutatási és laboratóriumi vizsgálati célból zártan tartott állatok kivételével - vesztség ellen saját költségén az állat állat-egészségügyi felügyeletét ellátó magán állatorvossal beoltatni az alábbiak szerint: aa) a három hónapos kort elérteket 30 napon belül, ab) az első oltást követően 6 hónapon belül, ac) ezt követően évenként; b) az oltási könyvet megőrizni, azt az immunizálás megtörténtét ellenőrző állat-egészségügyi hatóság felszólítására bemutatni, illetve tulajdon átruházás esetén az új tulajdonosnak átadni, továbbá biztosítani, hogy az oltási könyvet a közterületen az ebre felügyelő személyéé magánál tartsa az oltás érvényességének bizonyítása céljából.”

Az állattartással kapcsolatban felmerülő költségekhez hajsza! híján hozzátehetjük az ebadót is. Turai állattartóként kell-e aggódnunk ezzel kapcsolatban?

Az állam elrendelte, hogy bevezethető, de nem tette kötelezővé. Nyugodt szívvel mondhatom, nem hiszem, hogy Turán be fogja vezetni az Önkormányzat, ebrendészként pedig nem látom létjogosultságát. Pár lépést tesz az ember a kutyájával és már a természetben vannak. Nem gondolom, hogy Turán szükség lenne kutyafuttatók, mesterséges parkok kialakítására, az ebadó bevezetésének pedig ez lenne a koncepciója. Lehet, hogy nagyobb városokban, vagy épp a fővárosban van létjogosultsága, de nálunk - úgy gondolom - nem indokolt újabb terhet rakni a lakosságra. A chippeltetést viszont kérem, hogy önállóan tegyék meg minél többen.

Gondolom, folyamatos kapcsolatban vagy az állatorvosokkal. Milyen tapasztalatokkal zártak az ideai vesztség elleni kötelező oltásokkal kapcsolatban?

A tulajdonosok elégedetten fogadták az oltópontokon végzett vesztség elleni oltást. Ez az új oltási lehetőség az ebtartók jobb kiszolgálása érdekében történt, így kényelmesebben tudtak eleget tenni oltási kötelezettségüknek. Az ebek vesztség elleni oltását az állategészségügyi hatóság bármikor ellenőrizheti, mulasztás esetén 30-50 ezer Ft bírságot szab ki. Fontos tudni, hogy Magyarországon törvény szabályozza, hogy évente kell oltani. Ez törvény, nem önkormány-

zati rendelet. Egyetlen dolgot nem szabad elfelejteni, hogy az állam ezt nem hiába rendelte el. Az itteni kutyák fokozottan ki vannak téve a vadállatok, pl a rókák vesztségének. A vesztség állatról emberre terjedő halálos betegség, Rengeteg gyanús kutya van beküldve vizsgálatra, vagy megfigyelés alatt tartva. Sokan teszik fel a kérdést, hogy a pl a kóbor kutyák sincsenek oltva. Erre azt tudom válaszolni, hogy pontosan emiatt vannak begyűjtve.

Jó pár éve dolgozol ebrendészként Turán, szerzhettél jó és rossz tapasztalatot egyaránt, kaphattál hideget-meleget az évek alatt. Elfogadtak az emberek? Megértették, hogy mi a feladatod, miért teszed azt, amit és úgy, ahogy?

A felelős állattartás minden emberben benne van. Jelenleg 26 településsel vagyok szerződésben, illetve sok az eseti megbízás. Turai vonatkozásban a lakosokkal nagyon jó a kapcsolat, pont ezt szeretném kiemelni, hogy olyan nagy baj már nincsen. Szeretnék minden félreértést, bajt megelőzni, szeretném, ha jobban beletápnának a lakosok is a munkámba, hogy mi az oka annak, hogy helyi viszonylatban nincsenek kutyatamadásról szóló hírek, nincsenek kirívó esetek és lecsökkent a falkába verődött kóborló ebek száma is. Átmenetileg lehet 1-2 kutyát látni, de csak addig, amíg be nem gyűjtöm. Mindenhová megpróbálok időben odaérni, az eset súlyossága természetesen prioritást kap. Zárszóként még egyszer kérek mindenkit, hogy ne legyen rest bejelentést tenni, ha szükségét érzi. Akár megmenteni egy kidobott kutyát, akár segíteni az elkóboroltat, akit valaki hazavár, nemes cselekedet.

T.A.

**Elérhetőség: 06 20 203 2359 • www.ebfarm.eoldal.hu
ebfarm.sipos@gmail.com**

Radics Ramóna rajza

Tóth Glória rajza

A MADARAK és FÁK NAPJA alkalmából meghirdetett vers-, rajz- és fotópályázat néhány kiemelkedő pályaműve

Tura legszebb fája

Régi óvodám udvarán
Áll egy gesztenyefa,
Tavasszal örömmel nézem,
Ahogy kihajt fehér, fürtös virága.

Nyaranként a gyerekeknek,
Meleg szívvel árnyat ad.
Sok kis madár el-elbújik,
Fészket rejti egymaga.

Ősszel, mikor kedves fámról,
Lehull sárga levele,
Síró szemmel nézegetem,
Mi lesz most már ővele.

Ne sírj kislány! –szól a fácska,
S elém szórja kincseit,
Kopognak a gesztenyek,
Kicsi buksim tetején.

Télen aztán alszik egyet,
Biztos szépet álmodik,
Tavasszal a napsugárról,
Újból éled kivirít.

Petrovics Anna (4.a)

A tó partján

Szép tavasszal délután,
A kis cinke ült egy fán.
Éppen, hogy csak megpihent,
Mikor nagyon sebesen
Egy veréb is ott terem.

Így szólt hozzá a veréb:
Hess innen, te cinege,
Téged ki hívott ide?

Éppen a tó felett szálltam,
Mikor meglőtték a szárnym.
Gondoltam, itt pihenhetek,
S közben egy kis erőt merek.

Szégyenében a veréb,
Lesütötte a fejét.
Kérlek, bocsáss meg nekem!
Mégfőrünk itt egy helyen.

Ezután a víznek partján,
Ketten laktak egy fűzfán,
Barátságban éldegéltek,
Égész nyáron énekeltek.

Lajtos Adél (3.d)

A legszebb fa Turán

A legszebb fa Turán
Tudtad, hogy az én fám
már otthon vár?
Mivel ez a kedvenc fám,
Rögtön mondok róla
egy mondókát:

Egyik nap felkeltem,
És máris el is ültettem.
Kis kancsóba vizet raktam,
Kis cserépbe földet raktam,
Kis cserépbe magot raktam,
Megöntöztem, nézegettem,
Hátha kikel, most előttem.

Nem kelt ki a magocska,
Vártam, vártam
10 évig csak vártam.
De észre sem vettem,
hogy egy kis fa lett a magomból,
De még mindig várok,
hátha nagy fa lesz a magomból.

Tóth-Sebes Edina (4.a)

Kis pillangó nagy hatáskörrel

PAJZSMIRIGY

Hétköznapokon a pajzsmirigy létezéséről csak akkor hallunk, amikor megvastagodott nyakú, „kidülledt” szemű emberre mondják: golyvás! Nos, a golyva nem más, mint megbetegedett, kórosan megnagyobbodott pajzsmirigy.

Hol találjuk ezt a szervet?

Ez a jelentéktelennek tűnő, pillangó alakú szerv a nyak elülső részén, az ádámcsutka alatt helyezkedik el. Testünk egyik legfontosabb alkotóeleme. Mögötte található a négy mellékpajzsmirigy, a test kalciumszintjét szabályozza, ami a csontok és a fogak egészséges működésének feltétele.

Feladata:

Létfontosságú T_3 (triód) és T_4 (tiroxin) hormont termel, ami

- szinte valamennyi szerv működését befolyásolja
- növeli a sejtek oxigénszintjét
- szabályozza a víz és ásványi anyag háztartást
- összehangolja az izmok működését
- karbantartja az idegrendszert

MŰKÖDÉSÉHEZ JÓDRA VAN SZÜKSÉG!

Régen ez az ivóvízből rendelkezésre állt, manapság az áruházakban található jódozott étkezési sóval kell a napi szükségletet pótolni.

Ha kevés a hormonszint (alultermelt):

Az anyagcsere lelassul, a beteg alig eszik, mégis hízik. A pajzsmirigy megnagyobbodik. Ebben az esetben:

- fokozódik a testsúly gyarapodás
- hullik a hajunk
- memóriazavar lép fel
- menstruációs zavarok, meddőség
- depresszió
- rekedt, reszelős hang

Ha sok a hormonszint (túltermelt):

Az anyagcsere felgyorsul, nincs ideje a tápanyagnak beépülni, kóros soványtság a következménye, holott a beteg szinte állandóan eszik.

Ebben az esetben:

- hőemelkedés, izzadás a jellemző
- gyengeség – fáradtságérzet
- indokolatlan fogyás
- szapora szívverés
- fokozott étvágy
- kidülledő szemgolyó
- menstruációs zavarok

Kivizsgálása endokrinológia **szakren delésen történik:**

- tapintással a „gömbök” érzékelhetőek
- vérvizsgálat (leleten T_3 és T_4 betűk mutatják az értéket)
- ultrahang

Megelőzés, étkezési tanácsok, gyógyulás:

Akinek az orvos tiroxinpótló gyógyszert ír fel, állandó orvosi ellenőrzés mellett élethosszig tart a kezelése (mint a cukorbetegéknél az inzulin).

Javasolt:

- kevesebb tej – több joghurt, kefir
- kevés mesterséges ételízesítő
- többszöri étkezés kevesebb adagokkal
- fehérje szénhidráttal „energiavámpír” (pl. kerüljük a rántott húst burgonyapürével, helyette párolt zöldség köret, főzelék javasolt)
- kerüljük az erjedést okozó folyamatokat (pl. nem javasolt a gyümölcs étkezés utáni fogyasztása, inkább önállóan fogyasszuk tízórára, délután)
- vitamindús, ásványi anyagokban gazdag táplálék fogyasztása ajánlott. Fontos a jódozott só állandó használata. **AKINEK ORVOSILAG KIMUTATOTT TÚLMŰKÖDŐ PAJZSMIRIGYE VAN, TILOS A SOK JÓD BEVITEL!**
- Sok méregtelenítő – szénsavmentes – folyadékot fogyasszunk
- D vitamin jótékony hatását

Addig a jó, amíg nem tudjuk, hogy van pajzsmirigyünk! Csak a jó kedélyünk, életkedvünk, kiváló munkabírásunk, tiszta bőrünk és hajunk, kiegyensúlyozott lelki életünk mutatja, hogy PAJZSMIRIGY SZINTEN MINDEN RENDBEN MŰKÖDIK!

Kívánom mindenkinek:

Lendvai Mártonné

KÖNYVSAROK - A VÁROS KÖNYVTÁR AJÁNLÓJA

John Vaillant : A tigris – Igaz történet bosszúról és túlélésről

Derszu Uzala a legendás nanáj vadász halála óta csaknem egy évszázad telt már el. Az ő idejében a tigriseket még szinte istenként tisztelték a Szihote-Aliny környékén élő tunguz népek. Csakhogy azóta eltelt két világháború, három generációnyi kommunizmus, perestrojka – A könyvből kiderül, a környéket azóta fegyveres önhitt emberek árasztották el és hogy jobb ha az emberek továbbra sem ártanak a tigrisnek, mert igen bosszúálló jószágok. J. Vaillant egy embervadászra vált tigris történetén keresztül meséli el nekünk a vidék és az ott élő népek történetét és emlékeztet rá, hogy a természettel együtt kell élni.

(Sz.A.)

S. J. Watson: Mielőtt elalszom

Christine minden reggel azzal a tudattal ébred, hogy nem tud semmit. Idegen az ágy, amelyben ébred, a férfi, aki mellette alszik, és az arc, ami a tükörfől visszánéz. Egy balesetben megsérült a memóriája, a múltra csak felvillanó töredékek formájában emlékszik, de másnapra ezeket is elfelejti. Orvosa tanácsára lejegyzí emlékeit, ám a naplót olvasva kérdések merülnek fel benne. Miért nem beszélhet férjének a terápiairól? Miért titkolja előle a napló létét és visszatérő emlékeit? Miért írta azt, hogy ne bízzon a férfiben, és hol a fia, aki folyton feltűnik az emlékeiben? A kérdések sokasodnak, az idő végesen foly.

(L.K.)

Stian Hole: Mielőtt elalszom

Különleges gyerekkönyvet ajánlok a 6-10 éves korosztály figyelmébe. A norvég szerző műve elnyerte a legnagyobb nemzetközi gyerekkönyvdíjakat. Illusztrációi egyediek, a nyers valóságról szólnak, és mégis álomszerűek. Érzékletesen festik le Garmann iskola előtti utolsó nyarát. Én, mint egy hat éves kisfiú anyukája hálás vagyok, hogy rátaláltam erre a nagyszerű történetre. Ő szinte hangvételel vette a lábáról a kisfiamat is, aki most már tudja, hogy más is szomorú, amiért még nem esett ki még egyetlen tejfoga sem, és az iskola kezdés előtti izgalom valóban olyan, „mintha pillangók lebegtetnék szárnyukat a hasadban”.

(S.M.)

Julia Child: Életem Franciaországban

Szívvel ajánlom a gasztronómiát kedvelő olvasóknak ezt az élvezetesen megírt életrajzi kötetet, mely a híres televíziós szakács Franciaországban eltöltött éveit meséli el. Julia Child 1948-ban érkezett diplomata férje oldalán először Franciaországba. Nem ismerte a nyelvet, és a főzéssel is hadilábon állt. Ám ahogy telt az idő, úgy alakult ki fokozatosan szenvedélyes rajongása a francia gasztronómia és kultúra iránt. Eldugott kisvendéglőről, elegáns éttermekről, nyüzsgő piacokról, Provence és a francia Riviéra hangulatos városkairól olvashatunk, és olyan finomságokról, hogy a könyv olvasását minden esetben szigorúan teli gyomorral javaslom... (S.M.)

Jótekonysági Bál a Turai Gyerekfociért

Ez év április 28-án 2. alkalommal került megrendezésre a Jótekonysági Bál a Turai gyerekfociért. 18 órára vártuk a vendégeket. Kis csúszás után Szendrei Ferenc Polgármester Úr nyitotta meg a bált. Ezt követően Maczkó Ádám poénjain derülhettünk illetve Kálna Dávid labda ügyességét csodálhattuk meg. A focista gyerekek az „Újra itt van a nagy csapat” sláger elénklésével köszöntötték az 1989/90-es szezon felnőtt bajnokcsapatát, majd jóízűen elfogyasztották Gólyáné Erika néni és segítői keze munkáját dicséző futball labda alakú tortát, valamint a Többsincs Ovitól kapott mézeskalács focistákat. Egy rövid körtánc után a gyerekek hazamentek. A finom vacsora elfogyasztása után egy nagyon mulatós este következett Csoresz zenéjére, amit csak a tombola sorsolás szakított meg egy rövid időre. Hajnal 3 után szállingóztak el az utolsó vendégek.

Köszönjük minden jegyet váltó bálozónak a részvételt. A bál a jó hangulaton túl pénzügyileg is sikeres volt, hiszen több mint 600e Ft volt a nettó bevétel.

Fotó: Tóth M. Imre

- 1., Szendrei Ferenc Polgármester nyitóbeszéde
- 2., Maczkó Ádám - Stand Up humorista
- 3., Kálna Dávid - Freestyle foci bemutató

a Gyerekfoci - csapat

Pártoló jegy vásárlással pénzbeli támogatást nyújtók:

Maros Épker, Galga-Coop, Elmotech Kft., Rajzinger Mihály, Lukács István, Tóth Mária gyerekorvos, Horák Mária, Benke Sándorné, Szilágyi Józsefné, Dolányi Csaba, Kuti István, Varjú Zoltánné, Vasas András, Seres László, AQUA Fontis Patika, Itron Kft., Nagy Józsefné, Dolányi Péterné, Kajtor Tamás, Tóth Mihály, Pusztai József, Sulc-Ker Kft., Grafit-Papír Írószer, Gólya István, Sára Jánosné, Kajtor Péter, Kruchió László, Tóth József, Gólya Zoltánné, Tóth Mihályné, Szűcs József, id. Kurucz Mihály, Seres Sándorné, Tihanyi Tibor, Szilágyi Gábor, Gólya István, Király Gyöngyi, Bodys Gym, Zséli István, Kővágó József, Alexandra és Adrien Kft., Sallai Tiborné, UNI-VILL Kft., Park Presszó, Csányi Gábor, Saska GUMI, Baranyi Ricsiék, Virganc Festékbolt, Novodomszki Tibor, Hubert Norbert, Buborék József, Pásztor Lívia, ifj. Varjú József, Liszcai József, Pintér Gáborné, Virág Andorné, Sára Zsolt, Szikura Tamás, Tóth A. István, Tóth M. Tomi, Sallai Gergő, Kovács Hajnalka, Hámori Géza, Tóth István, Tóth Jánosné, Mayer László, Kutiné Csányi Ica, Módos Péter, Bata István, Sima István, Kínai Bolt a körforgalomnál, Szilágyi Brigitta, Láng László, Dudás Józsefné, Csapó András, Tóth Mária ovónő, Kálna Tibor, Bolbás Mihály.

Tombola ajándékot felajánlók:

Szent András Dombi Vadásztársaság, Demény Étterem, Trincsi Totózó, Kajtor Péter méhész, Domszlai Pékség, Kedvencek Boltja, Eisemann László, Tim sport, Piac téri Gyógynövény Bolt, Sima Ildikó fodrász, Kati Virágbolt, Csemege Kisbolt Vszlászói út, Söpy-Süti, Székely Éva, Virágtrend-Hévízgyörk, Tóthné Marika-Tupperware, Tamás Patika, Szilka Szalon, Sára Mezőgazdasági Bolt, Babu Virágbolt, Kastély Üzletház Kft., Hot Chili, Molnár Dávid, Molnár Sándorné gyertyakészítő, Számítástechnikai Bolt, Kastélykerti Óvoda, Sára Gabriella, Sára Jánosné, Sára Zsolt, Vasúti élelmiszerbolt, Villamossági Bolt, Csilla Fotó, Lángfa-Ép. Kft., Palóc CBA, Csempebolt, Orchidea Illatszertár üzlet, Swing Kisáruház, Pepita Pont papírbolt, Állatetető, Libra könyvesbolt, Zágoni CBA, Jakus Tibor, Macskaszem, UNI-VILL Kft., TURAMOBIL Kft.

Az egyéb módon segítők:

Gólyáné Erika torták készítése, Seres Tünde meghívók, jegyek grafikai munkái, Többsincs Óvoda mézeskalács, Csilla Fotó meghívók, jegyek nyomtatása, tombola jegyek, Sallai Rita asztalok virágdíszítése, Gólyáné Erika, Oszoliné Lívi, Molnár Sándor és Szilágyi Móni a röviditalok biztosításáért. A szervezést végző, tombola ajándékokat begyűjtő és a süteményt készítő focista anyukáknak. Végül, de nem utolsó sorban köszönöm a fellépőknek: Maczkó Ádámnak és Kálna Dávidnak.

Ha a legnagyobb gondosság mellett elkészített listából mégis ki maradt volna valaki, attól elnézést (és egy jelzést) kérek.

Jó érzés tudni azt, hogy ha értelmes célt tűzünk magunk elé, akkor annak megvalósításának elősegítésében még a mai világban is sok jószívű emberre lehet számítani.

Még egyszer KÖSZÖNÖM mindenkinek!

Tóth M. Imre

Turawell-Tura VSK hírek

Közeledik a 2011/12. évi bajnokság vége. Lapzártáig már csak 3 forduló maradt lejátszásra. Jelenleg NB.III-as csapatunk a dobogó 3. fokán áll és ennek megtartása nehéz küzdelem lesz. Június 2-án a már bajnok Putnok otthonába látogat a csapat, utolsó hazai mérkőzésünket az azonos pontszámmal rendelkező Maglód ellen játszuk. Az NB.III. zárásaként pedig az utolsó fordulóra Gyöngyöshalászon kerül sor június 16-án szombaton.

Turawell-Tura VSK – Vasas II. 2-1 (2-0)

Gól: Less K. (15'), Nagy K. (18')

Nagy G.-Szabó Á., Tóth A., Tóth T. (Takács A.), Filipó Z. (Kovács P.), Nagy J., Sukaj Zs., Sipos M., Blaubacher G., Less K., Nagy K. Fegyelmezetten, azt játszottuk amit kellett. A mérkőzés elején született 2 gyors gól lendületet, önbizalmat adott, így dobogóra esélyes ellenfelünkkel szemben sikerült megszerezni a 3. pontot. A Vasas játékosai nehezen viselték a vereséget, így a mérkőzés a pályán és a pályán kívül is parázs jelenetekkel zárult.

DVTK Tartalék- Turawell-Tura VSK 3-0 (2-0)

Nagy G.- Szabó Á., Kovács P. (Kurilla A.), Pap T., Filipó Z., Takács A., Sukaj Zs., Sipos M., Blaubacher G., Less K., Nagy K.

A mérkőzésre a DVTK stadiontól kb. 300 méterre helyezkedő műfüves pályán került sor a rekkenő hőségben. A nap rossz előjelekkel indult számunkra, mivel Nagy J. gyomorfertőzéssel lebetegedett mire leért a csapat, így nem tudta vállalni a játékot. Tóth T. a Vasas ellen megsérült, így Ő sem léphetett pályára. Kezdő sípszó után egy labdavesztésből azonnal gólt kaptunk amit kiegyenlítettünk, de les címén (jogtalanul) érvénytelenítette a játékvezető asszisztense. Ez megzavarta a csapatot és hiába hajtottak a fiúk, mindig hiba csúszott az utolsó mozzanatokba. Több kapufát rúgtunk de gólt nem sikerült.

Turawell-Tura VSK – Salgótarjáni BTC 7-0 (4-0)

Gól: Less K. (13', 79' 84'), Nagy K. (1', 16'), Pap T. (19'), Kovács P. (81')

Nagy G.- Szabó Á., Nagy J., Pap T., Filipó Z., Tóth A., Sukaj Zs., Kurilla A. (Sipos M.), Blaubacher G., Less K. (Kaszás G.), Nagy K.

Ami az előző héten nem sikerült, ezen a napon összejött. Az első percben megszerezte a csapat a vezetést. Less K. szögletét Nagy K. fejelte a hálóba. Lendületet, közönségszórakoztató játékkal már az első féldő 19. percében 4-0 volt az eredmény és ezzel eldőlt a 3 pont sorsa.

Horák Mária

FOLYAMAT TORNA

A Folyamat torna záró hétvégéjére június 3-án vasárnap kerül sor. Sajnos U 7-es csapatunk a május 28-i Tápiószentmártonban rendezett utolsó fordulóra és a zárónapra az óvodai évszázó rendezvények miatt nem tud (tudott) elutazni. A pénteki napon az 1.sz. óvodában, vasárnap a 2.sz. óvodában volt megtartva az évszázó, ahol kis focistáinknak részt kellett venniük. Ezáltal számukra a tabella 5. helyezése jutott:

Hely	Csapatok	Mecsek	Szert	Döntet.	Vesztet.	Gólarány	Pont
1	Monor U7	14	12	1	1	80 - 12	37
2	Salgótarjáni Gy. T. U7	14	12	0	2	39 - 17	36
3	T. szentmárton U7 A	14	8	1	5	51 - 27	25
4	Pécs U7	14	8	1	7	32 - 41	19
5	U7 B	14	6	1	7	41 - 29	19
6	szentmárton U7 B	14	6	0	8	24 - 27	18
7	Újpest U7	14	4	0	10	19 - 66	12
8	Nagykovácsi U7	14	0	0	14	8 - 60	0

APRÓSÁGOK:

Május utolsó hetében elindult a 4-5 éves apróságok edzése is keddi és csütörtöki napokon a sportpályán. Nagy kedvvel láttak munkához és nagyon ügyesek. Tapasztalatunk szerint több gyerek azért nem jut ki az edzésre, mert a szülőknek nem mindig van idejük hozni-vinni őket, pedig Ők még egyedül nem közelkedhetnek. *Kérjük a szülőket, összefogással tegyék lehetővé, hogy minél több kiscyberok ki tudjon jutni edzéseinkre.*

Horák Mária

www.granitsirko.hu
 2144 KEREPES, 3. számú főút, HÉV állomás Tel: **06 70 601 4100**
 2213 MONORIERDŐ, 4. számú főút 42. km. Tel: **06 70 601 4186**

Minőségi gránit sírkövek széles választéka, kedvező áron!

egyes gránit síremlékek **200 000.- Ft** / garnitúrától
 dupla gránit síremlékek **360 000.- Ft** / garnitúrától
 gránit ablakpárkány **3600.- Ft** / m-től

Minden egyedi igényt kielégítünk!

SÍRKÖV, SÍREMLÉK, PÁRKÁNY, ÉSZTERGÁLT

Az árak tartalmazza az Áfa-t, a betonlapot, a kiszállítást, a felállítást, a betűvésést, az esztergált vázát és a murvázást.

Az **U13-as** csapatunkba várjuk 2000. január 1. utáni születésű **focit kedvelő, ügyes, kitarító fiúk jelentkezését.** Érdeklődni a **Sportland üzletben** vagy a **06 70 311 2289-es** telefonszámon lehet.

FOLYAMATTORNA – U9 100%-os teljesítmény!

2012.05.19. Monor, 5 forduló: mindkét ellenfelünkkel 2-2 mérkőzést játszottunk. Tura-Monor 3-0 (Gól: Sallai G. 2, Gólya Á.) és 4-0 (Gól: Sallai G. 2, Gólya Á., Sára P.), Tura-Tápiószentmárton 3-0 (Gól: Gólya Á., Szabó N., Sallai G.) és 7-0 (Gól: Tóth Zsolt 3, Sallai G. 2, Gólya Á. 2). A csapat legjobbja: Sallai Gergely
2012.05.24. Gyömrő, 6. forduló: Tura-Gyömrő „B” 7-0 (Gól: Gólya Á. 4, Sallai G. 2, Sára P.) Tura-Gyömrő „A” 4-3 (Gól: Gólya Á. 2, Tóth Zs. 2), Tura-Nagykátá 4-1 (Gól: Gólya Á. 2, Sallai G., Szabó N.)
Összesített eredményünk 20 mérkőzésből 20 győzelem 109 rúgott és 16 kapott gól. A végső helyezéért még rájátszásra kerül sor a 2., 3. és 4. helyezettel.

FOLYAMATTORNA – U11 Változatos eredmények

2012.05.05. Tura, 5. forduló: Tura „A” - Nagykátá 2-3 (Gól: Tóth M. T., Kakucska K.), Tura „A” - Tápiószecső 1-0 (Gól: Kakucska K.), Tura „B” - Tápiószecső 0-1, Tura „B” - Nagykátá 3-0 (Gól: Dolányi M., Mészáros Á., Sima D.)

2012.05.24. Gyömrő, 6. forduló: Tura-Gyömrő 0-3, Tura-Tápiószentmárton 1-1 (Gól: Kakucska K.).

A csapat legjobbja: Kiszely Tibor

Összesített eredményünk: 10 mérkőzés 3 győzelem 5 vereség. Ez a teljesítmény csak az 5. helyre volt elég.

BOZSIKTORNA, Tavasz 3. forduló

2012.05.12. Gödöllő-U9: 1 győzelem, 2 döntetlen, 1 vereség. Tura-Gödöllő „B” 2-2 (Gól: Sima D., Sallai G.), Tura-Dány 2-0 (Gól: Sima D., Sallai G.), Tura-Isaszeg 2-2 (Gól: Sima D., Sallai G.), Tura-Gödöllő „A” 0-2. A csapat legjobbja: Szabó Norbert

2012.05.12. Gödöllő-U11: 2001-es csapat: 2 győzelem, 1 vereség. Tura-Gödöllő 2-0 (Gól: Csányi G.,

GYEREKFOCI

Kakucska K.) Tura-Kerepes 1-2 (Gól: Rajzinger Á.), Tura-Bag 6-1 (Gól: Baranyi L., Mészáros Á., Rajzinger Á., Gólya B., Csányi G., Kiszely T.) A csapat legjobbja: Mészáros Áron

2002-es csapat: 2 győzelem, 1 döntetlen. Tura-Gödöllő 1-1 (Gól: Gólya Á.), Tura-Hévízgyörk 4-0 Tóth M. T. 2, Gólya Á., Csányi G.), Tura-Aszód „B” 9-1 (Gól: Gólya Á. 3, Gólya B. 3, Tóth M. T., Dolányi Cs. Sára D.) A csapat legjobbja: Dolányi Csaba.

Részt vettünk a Kihívás Napi gyerek focitornán.

2012.05.23-án délután a teljes keretet négy csapatra osztva egy villámtornát rendeztünk. A tornát veretlenül nyerte a Chelsea FC (Lukács Adrián, Tóth M. Tamás, Gólya Ádám, Dolányi Martin, Kakucska Kevin, Csányi Gábor, Zdravecz Tamás). A 2. helyet a TURA VSK (Gólya B., Sallai G., Dolányi Cs., Mészáros Á., Szél M., Németh A., Bilisánczki M.), a 3. helyet a Magyar Válogatott (Szabó N., Szilágyi B., Rajzinger Á., Kiszely T., Szabó B., Tóth Zs.) a 4. helyet pedig a Manchester United (Oszoli D., Sára P., Ancsa B., Sára D., Molnár M., Boda I., Varjú B., Dolányi P.) szerezte meg.

GYEREKNAPI TORNA 2. helyezés

Meghívást kaptunk a gyereknapi alkalmából rendezett tornára. A helyszínen derült ki, hogy olyan csapatokkal kell játszani, amelyekben zömében 13-14-15 éves srácok szerepelnek. Szerencsére sérülés nélkül átvészteltük a napot, sőt még az ezüst érmet is megszereztük.

2012.05.26. Csörög – U14. Tura – Csörög „B” 1-1 (Gól: Kiszely T.), Tura – Vácduka 3-1 (Gól: Csányi G., Kakucska K., Dolányi M.), Tura – Csörög „A” 0-2. A torna legjobb kapusa díjat Szél Martin érdemelte ki, amelyért egy szép serleggel jutalmazták.

Még nem zárult le a szezon, hisz június folyamán is lesznek tornák, amelyekre neveztünk.

Tóth M. Imre

U9 - Szabó Norbi

U11 - Dolányi Csaba

U11 - Mészáros Áron

U14 - Szél Martin

VI. NYÁRI ALKOTÓTÁBOR 2012

a **SZJENNA** Grafikai Műhely szervezésében

2012. július 2-6-ig

A tartalmas kikapcsolódás mellett lehetőség nyílik a rajztudás, kreativitás fejlesztésére, valamint hagyományos és különleges képzőművészeti technikák megismerésére, elsajátítására.

Helyszín: Hevesy György Ált.

Isk. – Tura

Foglalkozások: 9.00-13.00

Részvételi díj: 8500 Ft

Jelentkezés: 06 70 779 0429

Kálnáné Ádám Anita

(foglalkozásvezető)

Program:

1. nap: Schossberger-kastély (grafikai, térbeli tanulmányok)

2. nap: akvarell, szénrajz

3. nap: papír installációk

4. nap: tűzzománc kép-és ékszerkészítés

5. nap: agyagozás

Tanulóink, régi diákjaink és érdeklődők jelentkezését várjuk!

ORSZÁGOS RED BULL FREESTYLE FOOTBALL VERSENY

2012. május 27-én rendezték meg Budapesten hazánk legnépszerűbb freestyle futball versenyét. A 2012-es, Olaszországban megrendezésre kerülő világbajnokság magyarországi kvalifikációján 43 versenyző mérte össze tudását. Az estébe hajló hármas döntőbe Karázi Roland (22), Kálna Dávid (17) és Mudri Miklós (21) jutottak tovább. A szoros küzdelemben az alábbi eredmények születtek: **I. helyezés:** Karázi Roland, **II. helyezés:** Kálna Dávid, **III. helyezés:** Mudri Miklós

Ádám A.

Fotó: Ádám Anita

Szob – Galgavidék 5:5

1. Tóth Máté	0,5:0,5
2. Virganc Roland	1:0
3. Pásztor Ákos	0,5:0,5
4. Bényi András	0,5:0,5
5. Kronovetter M.	0,5:0,5
6. Téglás Mátyás	0,5:0,5
7. Kapitz Tibor	0:1
8. Kapitz Dominik	0:1
9. Steyer Ferenc	0,5:0,5
10. Szabó Zoltán	1:0

SPORT - SAKK

A TABELLA KÖZEPÉN ZÁRTUK AZ IDÉNYT

Két győzelem, két vereség, hat döntetlen, azaz 5:5 arányú vég eredménnyel zártuk a megyei sakkcsapatbajnokság utolsó fordulóját. A bajnokság végén így pontosan a tabella közepén sikerült landolnunk – megtekinthető honlapunkon (www.gvse.x3.hu), s noha végeztünk már feljebb az előző

években, panaszra nem lehet okunk. A Galgavidéki Sakkbarátok Sportegyesületének csapata messzemenőig a legfiatalabb átlagéletkorú csapattal ül le minden alkalommal a Pest megyei 1. osztályú sakkcsapatok küzdelmeiben. A 14 évesek közül Steyer Ferenc, Szabó Zoltán, Téglás Mátyás, a 12 évesek közül Kapitz Dominik gondoskodnak arról, hogy csapatunk második fele ontsa a pontokat, s közülük az ikladi Szabó Zoltán lett a legjobb pontszerzőnk, miután minden meccsét megnyerte. Gratulálhatunk fiatal játékosainknak! Az idén jó néhányszor voltunk kénytelenek mellőzni az ugyancsak ponterős közép- és főiskolás játékosaink szereplését, hiszen az a fránya vizsgaidőszak kissé szűkíti az ő szabadidejüket. Mindez érzékenyen érint minket a hétfégi csapatösszeállításban. Legutóbbi alkalommal is – a rutinos szobi csapat ellen – három „ütős” játékosunk, akik az első öt táblán szoktak szerepelni, nem tudták vállalni a játékot, szerencsére Virganc Roland (2.tábla) aznap jó formát fogott ki! Ugyanis „Colos” szinte az első lépések megtételétől irányította a játékot, eközben minden erőlködés nélkül nyeregette le ellenfelének

egyik tisztjét a másik után, s a befejezés – finom matt képében – egy szép királyleszorítás után a sötét mezejű futó „a5-d8” átlóján következett. A fiatal Szabó Zoltán is jól manőverezett a középjátékban, ahol átvette a kezdeményezést, s a végjátékban magasan túljátszotta ellenfelét. Sajnos e két győzelmünk mellett becsúszott két vereség is. A többieknek viszont sikerült remire tartaniuk az igencsak rutinos szobi sakkozók próbálkozásait, s így született meg a teljesen igazságos 5:5 arányú végeredmény.

Néhány szót kell ejtenünk régi vágyálmunkról, mely szerint a Galgavidéki Sakkbarátok Sportegyesülete (mint rendező szerv) bonyolítana le különböző sakkversenyeket Tura város területén. Mindez kétségteljesen jó lenne idegenforgalmunknak, hiszen egy-egy nyílt FIDE-torna, nem beszélve a tervbe vett ifjúsági versenyekről, ide tudná csábítani a tehetséges versenyzőket nemcsak Pest megye, de az egész ország területéről. Ezen túlmenően külföldi versenyzőkkel is lehetne számolni. Mindez nem volt lehetséges eddig, egyrészt alkalmas versenyhelyiség híján, másrészt a külföldi versenyzők ellszállásolása sem volt megoldható. Itt jött képbe a Demény Étterem vezetőinek együttműködő készsége, miután némi helyszíni felmérés után kiderült, hogy kiváló versenyhelyiségnek ígérkezik az étterem hátsó nagyterme. Így történt, hogy elkezdett körvonalazódni előttünk a kép egy leendő versenysorozat tervezését illetően, melyben az étterem, mint szponzor, egyesületünk és a Sédnüt Bt. pedig mint szervező fél jöhetne szóba... A teljes szöveg megtekinthető a GVSE honlapján.

tóthmáté

NYÁRI TŰZIFA VÁSÁR!

bükk és tölgy TŰZIFA
kis- és nagytételben ELADÓ!

méterben	2.050,- Ft/q
gurgózva	2.150,- Ft/q
konyhakészen	2.350,- Ft/q

**Nagyobb mennyiség
megrendelése esetén
KEDVEZMÉNY!**

Kalodás tűzifa 1x1x1,8
Kalodás 1x1x1 RAM-os

bruttó 25.000,- Ft
bruttó 16.000,- Ft

TÖLGY AKCIÓ 19.000,- Ft/m³

Ömlesztett, részben hasított tűzifa kamion tételben eladó. Érdeklődjön telefonszámainkon. A tűzifa ellátás egész évben, folyamatos! Az ajánlat nem teljeskörű, bővebb információt kérjen az alábbi telefonszámokon:

06 70 643 8000 • 06 70 770 1383 (15 órától)

06 70 260 6015 (8–15 óráig)

Győriné Sima Mária

Miért érdemes most
FABRIKETTET választani
tűzifagyaként?

TŰZIFA
JOMA-FAKER KFT.

- mert magas fűtőértékű, tökéletesen száraz tűzifagyag
- mert felhasználása kényelmes, tiszta
- mert kisebb helyet foglal, mint a hagyományos tűzifa
- mert pontosan lemért, ellenőrizhető csomagokat vásárolhat
- mert raktározási helyigénye kicsi
- mert környezetbarát módon tüzelhet vele
- mert a JOMA-FA KFT-nél, raktárról vásárolhat extra minőségű fabrikettet
- mert nálunk mennyiségi és viszonteladói kedvezményekben részesül
- mert most AKCIÓS áron raklaptételben (36 Ft/kg) megvásárolhatja

Mi a fabrikett?

A fabrikett száraz, kezeletlen, természetes alapanyagokból (faporból, fűrészporból, faaprítékból) készül. Nagy nyomáson préselik, kötőanyagot (ragasztót) nem tartalmaz, ezért a fabrikett összetétele a természetes fával azonos. Nedvességtartalma kicsi (10% alatti), ezért könnyebben és jobb hatásfokkal ég, mint a hagyományos tűzifa. Fűtőértéke nagy, kb. 18 MJ/kg, tehát közel megegyezik a barnaszénével.

Előnyei:

Égése során annyi szén-dioxidot (CO₂) juttat a légkörbe, mint amennyit a fa élete folyamán felvett a környezetből. 2-3-szor nagyobb sűrűségű és mintegy 40%-kal nagyobb fűtőértékű, mint a tűzifa, ezért ugyanolyan fűtőhatás eléréséhez kisebb mennyiséget kell elégetni. A hagyományos tűzifa esetében az átlagos nedvességtartalom 30-50% között mozog, míg ez a fabrikettnél csupán 8-10%. Azonos fűtőértékű tűzifagyag tárolásához sokkal kisebb helyre van szükség, mint a hagyományos tűzifa esetében. A fabrikett hamutartalma rendkívül kicsi, 1-2%, ami növényi tápanyagként kiskertekben hasznosítható. A füstgáz összetétele nagyon kedvező. Nem kormol, égés közben nem pattog, nem szór szikrát. Pontosán mérhető, számolható, felhasználásra kész állapotban kerül a vásárlóhoz.

Rendeljen most, bevezető nyári áron!

06 70 770 1383 • 06 70 260 6015
www.jomafa.hu • jomafa.kft@gmail.com

KÖZPONTBAN A BIZTONSÁG

2002-ben két bt. társulásából alakult meg a Centrál-Kövi-Security vagyonsvédelmi és távfelügyeleti központ, kivonuló szolgálattal. Először Turán, majd a szomszédos településeken vállaltak távfelügyeletet. Később további települések is felkapcsolódtak, jelenleg összesen 25 települést védenek. 15 perces kivonulási időt vállalnak, de a gyakorlatban 5-10 percen belül a helyszínrre érnek. A legszélsőségesebb helyzeteket is figyelembe vették, a téli csúszós utat, a domborzati és útviszonyokat. Van olyan körzet, ahová terepjárót kellett venniük, hogy télen is el tudják érni. A turai diszpécser központ irányítja a vonulatszolgálatokat, és intézkedik a hatóságok felé. A helyi rendőrséggel és a Polgárőrséggel jó a kapcsolat és eredményes az együttműködésük. Technikai hátterüket folyamatosan fejlesztik, és járműparkot is bővítik. A diszpécser központban a legmodernebb berendezéseket alkalmazzzák. A 10 éves jubileumát ünneplő cég élete mérőfölközböz érkezett, néhány hete saját tulajdonú épületbe költözhettek az Új Széchenyi Terv nyújtotta lehetőséget kihasználva, amelyben a korszerű rendszerüket még ideálisabb körülmények között működtethetik. Tóth Tibor és Kövágó Zoltán ügyvezetők a cég alapító tagjai büszkén beszéltek az elmúlt 10 évről és a jövőbeli tervekről.

Az elmúlt 10 évben – tehát indulásunk óta – az Önkormányzattól béreltük a központban lévő rendőrségi épület egy részét. Ezúton is köszönjük a folyamatos, segítőkész támogatást, igyekeztünk ennek megfelelően a helyi közbiztonságot az elvárásoknak megfelelően alakítani. A helyi rendőri szervekkel, illetve a polgárőrséggel az évek alatt egymást segítő együttműködést alakítottunk ki.

Hogyan látod, az elmúlt 10 évben mennyit javult a közbiztonság a városban?

Eleinte a tudatlanság következménye lehetett, hogy megpróbálták oda is bemenni, ahol már volt kiépített biztonsági rendszer. Idővel viszont azt tapasztaltuk, hogy egyre kevésbé próbálkoztak, inkább a kisebb ellenállás felé mentek a támadások. Ebben a térségben lényegesen csökkent a károkozások

száma. A kapukkal, vaskerítésekkel még manapság sem tudunk mit kezdeni, az épületekbe viszont már nem tudnak úgy bemenni, hogy komoly károkat okozhassanak. Például május közepén jelzést kaptunk, hogy felgyújtották az egyik ügyfelünk nyaralójának melléképületét. Mivel időben érkezett a jelzés, mi is időben jeleztünk a tűzoltóknak, így sikerült megfékezni a lángokat és nem tudott áttérjedni a tűz a főépületre. Nagy kár nem történt. Próbálkoztak bekapcsolt ügyfelünknel is, de egy matuzsálemi korú kerékpáron kívül mást elvinni nem tudtak, mert odaértünk. Mivel rögtön, a bejutás kísérletének a pillanatában kapjuk a jelzést, időben meg tudjuk akadályozni a károkozást.

Ebből a szempontból melyek a frekvenciált területeik?

Az újtelepi részek, üdülők, nyaralók közkedveltek voltak, de ez szépen-lassan lecsengett. Azt tapasztaljuk, hogy kezd eltolódní más irányba. A településnek azon részén, ahol nincs bekapcsolás, gyakoribbak a károkozások, a távfelügyeletre bekötött ingatlanokkal viszont már nem próbálkoznak.

Milyen technikai felszereltséggel tudjátok kiszolgálni a 25 településen meglévő ügyfeleiteket?

Biztonsági frekvencián dolgozó rádióhálót működtetünk, ez a legbiztonságosabb, valamint szintén egy fejlett technikai berendezést, a GPRS-t, mely több szintű védelmi biztonsággal dolgozik, de a rádióháló a domináns, így a térséget teljesen le tudjuk fedni.

A költözés probléma mentesen zajlott?

Igen, mert először egy párhuzamos üzemet hoztunk létre, és csak akkor emeltük ki a régi technikát a rendszerből, amikor az új már stabil volt. Fontosnak tartom elmondani, hogy mi, mint biztonságtechnikai cég, csak akkor tudunk adott értékeket, épületeket megvédeni, ha az be van kötve a távfelügyeletre. Mi csak azt az ingatlant látjuk, azt tudjuk felügyelni, amelyik csatlakoztatva van a rendszerünkhöz. Tisztában vagyunk a jelenlegi gazdasági helyzettel, ezért próbálunk olyan díjsomagokat kialakítani, hogy a nyugalom és a biztonság elérhető legyen mindenki számára. Például nyugdíjas díjsomag valamint a havidíjba beépített riasztó rendszer telepítésének költsége. De ez már a reklám része.

T.A..

central « KÖVI security Kft. 24 ÓRÁS VAGYONVÉDELMI FELÜGYELET kivonuló szolgálattal 25 településen

Dir-Con csoport tagja

Csak napi egy kávé ára az Ön biztonsága! Ugye megéri?

AKTUÁLIS AKCIÓNK:
Riasztórendszer
komplett telepítése

Rendszeres
AKCIÓK,
kedvezmények
20-40%-ig!

68.000.- Ft ^{+Áfa}

10 éve az Önök biztonságaért!

Nyugodtan alhat, nyugodtan nyaralhat, ha értékeit a Central-Kövi Security biztonsági szolgálatára bizza, mert:

- nagy biztonságú rádiós - GPRS - telefonos diszpécser központtal rendelkezünk
- pontosan és gyorsan reagálunk
- betörés-, támadás-, tűz- és technikai jelzéseit fogadjuk bármely minősített riasztórendszernek

További szolgáltatásaink:

- komplex, 24 órás vagyonsvédelmi rendszerek szerelése, digitális technika: riasztó, videómegfigyelők, beléptető rendszerek, biztonsági, hő-, fényvédő fóliák (www.centrafolia.hu), függönyök, biztonsági szűnyoghálók
- objektum-, építkezés-, szállítmányörzés, recepció
- 3-5-10 év garancia

☎ 06 20 466 9728 • 06 20 478 2018

Ügyfélszolgálat: 2194 Tura, Rákóczi út 120.
E-mail: cks.centralsec@gmail.com

1	2	3	4	5	6	7	8
9				10		11	
12		13		14			15
16					17		18
19			20	21		22	
23	24				25		
26			27				28
29		30		31	32		33
34							

ÉVFORDULÓK

Beküldendő a V1., V34. sorok megfejtése.

A megfejtéseket postai úton a szerkesztőség címére, vagy a Művelődési Ház postaládájába várjuk július 15-ig.

TÖRD A FEJED!

VÍZSZINTES 1. 100 éve, 1912. június 5-én halt meg a magyar novellista, újságíró (Viktor, *1868) **9.** Háromszoros Grand Slam-győztes orosz teniszező (Marija Jurjevna, *1987) **12.** Gazda, főnök **13.** Amerikai magazin (magyar kiadása is van) **14.** Óriáskígyó **15.** Kálium **16.** Olasz filmrendező, író, költő (Pier Paolo, 1922-1975) Filmjei: Dekameron, Canterbury mesék **19.** Vonzó részlet(!) **20.** Távol-keleti szigetország **23.** Kőr sugara **24.** Kossuth-díjas filmrendező (István, 1933-2007) Filmjei: Sodrásban, Zöldár **25.** Hálával emleget **26.** Páratlanul vásári(!) **27.** Több nyelven: észak **28.** Névelő **29.** Másik névelő **30.** Vonat eleje(!) **31.** Sopron folyója **34.** **300 éve, 1712. június 28-án született a francia felvilágosodás filozófusa (Jean-Jacques, +1778), az Enciklopédia szerkesztője.**

FÜGGŐLEGES 1. Bögre **2.** A Magyar Rádió állandó déli műsorszám **3.** Rinocérosz **4.** Magyar utónévkönyv (1971) szerzője **5.** Nitrogén **6.** Ok(!) **7.** Kálium **8.** Tulokféle állat Ázsia magas hegyeiben **10.** Néma Pablo(!) **11.** Létezik **17.** A nemzetgazdaság fontos ága **18.** Lián **21.** Mock v. osztrák külügyminiszter keresztnéve (am: Lajos) **22.** Légy ...! = Üdvözlégy! **26.** Seben keletkezik **32.** Krisztus előtt **33.** Arany.

Májusi rejtvényünk helyes megfejtése: **V2. Ottlik, V14. Várkonyi, V23. Hegedűs Géza, F7. Kresz**

A szerencsés nyertes: Lukács Miklósné (Aradi út. 70.) Gratulálunk! Nyereménye egy 2.500 Ft értékű PEPITA PONT Papír - Írószer - Nyomatványbolt vásárlási utalvány, melyet az értesítést követően személyesen vehet át a Művelődési Házban.

ŐSZI HOSSZÚ HÉTVÉGE

2012. Okt. 20-22.
PRÁGA - POZSONY

Délelőtt rövid séta Pozsony óvárosában, Prágába érkezés a késő délutáni órákban. A közös programok során megcsodálhatjuk a tündéri szépségű Óvárost, a Károly-hidat, a „Kisoldalt”, a Tyn temlomot, Szent Vítus székesegyházat, az Aranyművesek utcáját, valamint a Vár főbb történelmi nevezetességeit.

Részvételi díj: 34 000 Ft

Szállás: 2-3 és 4 ágyas szobákban (reggelivel) a szecessziós stílusú Alpin Avion Panzióban

Jelentkezési határidő: június 25. (6.500 Ft előleg befizetésével)

Az út 25 fő jelentkezése esetén indul.

Jelentkezés és részletes programterv: Kálna Tibor: 06 20 2002 411 (14.00 után), Bencze Tibor: 06 30 2855 047 Benczéné Vidi Erika: 06 30 4219 083

KISGÉPSZERVIZ TURÁN

Erőtlen a rotációs kapája? Eszi az olajat a fűnyírója? Nem indul a láncfűrész? Vagy csak egyszerűen szeretné felkészíteni szazonra kerti kisgépet?

HOZZA EL, ÉN MEGJAVÍTOM!

Vállalom: benzin üzemű láncfűrészek, fűnyírók, fűnyíró traktorok, fűszegély nyírók, rotációs kapák, szivattyúk, kompresszorok, utánfutók, kistraktorok, egyéb mezőgazdasági kisgépek teljes körű javítását.

2194 TURA, PUSKIN TÉR 22. (KÓNYA TÓ-nál)

☎ 06-20-958-9695

gepszerviztura@freemail.hu

KORREKT SZERVIZ, MEGBÍZHATÓ MINŐSÉG!

APRÓHIRDETÉS

- **ÉPÍTÉSI TELEK** a központban (Radnóti M. u.) áron alul bárkinek eladó! **06-20-367-27-49**
- Tura központjában 68 m²-es, 3 szobás családi ház **KIADÓ!** Alacsony rezsi, részben bútorozott. 40000 Ft/hó + rezsi. Érd: **06 30 210 0410**

LAPZÁRTA: JÚLIUS 23.

KÖVETKEZŐ MEGJELÉNÉS: AUGUSZTUS MÁSODIK HETÉBEN
A megjelenés napja a lap internetes változatának felkerülése a www.tura.hu honlapra, majd a megjelenéstől számított 5 munkanapig tart a nyomtatott újság terjesztése.

TURAI HIRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

Felelős kiadó: Bartók Béla Művelődési Ház

Levél cím: Bartók Béla Művelődési Ház 2194 Tura, Bartók tér 3.

Telefon: 06-28/580-581 vagy 06-30/638-4603

Felelős szerkesztő: Tóth Anita

Szerkesztőségi tagok: Pálinkás Ildikó, Seres Tünde, Szénási József, Takács Pál

Tördelés: 2D Grafikai Stúdió

E-mail: turaihirlap@tura.hu, info@2d-studio.hu, kultura@vnet.hu

Nytsz: B/BHF/567/P/91

Készült 2900 példányban a Confortansixty Kft. nyomdaüzemében Hatvanban
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Nyomtatott változat: ISSN 2061-4063, **Online változat:** ISSN 2061-4071

www.tura.hu